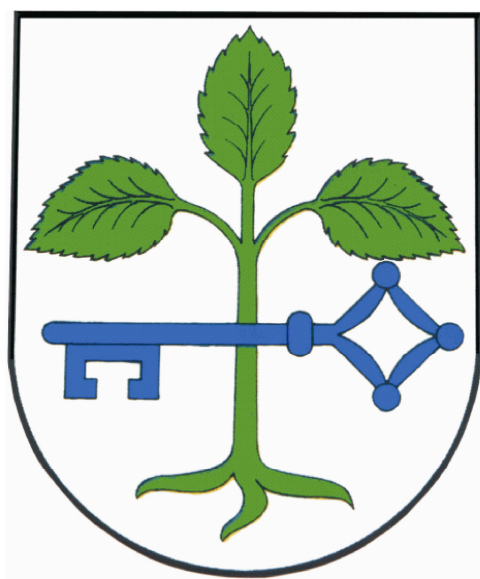

ZAŁĄCZNIKI

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU MIASTA I GMINY BUK W LATACH 2009– 2032

Wykonawca:

BBF Sp. z o.o.

ul. Dąbrowskiego 461

60-451 Poznań

Grudzień 2008

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1. Charakterystyka form występowania oraz szkodliwości azbestu.	3
Załącznik 2. Wzór ankiety nr 1 skierowanej do osób fizycznych.....	13
Załącznik 3. Wzór ankiety nr 2 skierowanej do osób fizycznych.....	15
Załącznik 4. Wzór ankiety nr 3 skierowanej do osób prawnych.....	17
Załącznik 5. Tekst ogłoszenia internetowego.....	19
Załącznik 6. Wzór ulotki informacyjnej na podstawie Programu usuwania azbestu i wytwarzających azbest stosowany Powiecie Poznańskim.....	20
Załącznik 7. Źródła finansowania przedsięwzięć z zakresu gospodarki odpadami	21
Załącznik 8 Zasady i tryb udzielania pomocy finansowej w likwidacji wyrobów zawierających azbest z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na rok 2008.....	40
Załącznik 9. Wzór wniosku dot. usunięcia azbestu.....	45
Załącznik 10. Wzór wniosku zgłoszenia zamiaru budowy (wykonania robót budowlanych).....	47
Załącznik 11. Wzór wniosku oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane	49
Załącznik 12. Wzór załącznika nr 2 do Zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych.....	51
Załącznik 13. Wzór załącznika nr 3 do Zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych.....	52
Załącznik 14. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbestu na terenie Miasta i Gminy Buk.....	53

Załącznik 1. Charakterystyka form występowania oraz szkodliwości azbestu.

Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego.

Charakterystyka azbestu

❖ BUDOWA AZBESTU

Fot. 1-1. Włókna azbestu

Już od czasów starożytności azbestowi przypisywano magiczne znaczenie ze względu na swoją nietypową budowę i właściwości. Etymologia słowa „azbest” wywodzi się z języka greckiego *asbestion* i oznacza „nieugaszony”, co wynika z jego właściwości fizyko-chemicznych. Azbest stanowi grupę minerałów o charakterze włóknistym, które powstały w procesach przemian metamorficznych skał magmowych.

Budowa azbestu wykazuje giętką, połyskującą strukturę osiową o różnej długości i średnicy włókien, jednak są one na tyle cienkie i delikatne, że można je zaobserwować jedynie pod mikroskopem. Długość włókien azbestu oscyluje pomiędzy dziesiętnymi częściami milimetra a 100 mm. Ingerowanie w strukturę tego minerału podczas różnych przeróbek mechanicznych powoduje rozdrabnianie się włókien na bardzo drobne włókienka zwane fibrylami. Pod względem chemicznym azbest jest uwodnionym krzemianem magnezu zawierającym w swym składzie różne metale. Azbest występuje dość powszechnie w środowisku przyrodniczym.

Do minerałów o podobnej włóknistej strukturze i silnym, chorobotwórczym oddziaływaniu należą azbestopodobne minerały takie, jak: **attapulgit, sepiolit, talk włóknisty, wollastonit, serpentynit włóknisty, antygoryt włóknisty** oraz **zeolity włókniste**.

❖ RODZAJE AZBESTU

Rodzaj azbestu uzależniony jest od tego, z jakim metalem krzemian magnezu wszedł w reakcję. Poszczególne rodzaje azbestu różnią się przede wszystkim budową i długością włókien, jak również właściwościami chorobotwórczymi. Azbest można podzielić pod względem mineralogicznym na dwie grupy:

- 1) grupę serpentynów** - powstała w wyniku absorpcji wody, reprezentowana jest jedynie przez jeden minerał:

- **chryzotyl** – zwany także azbestem białym, jest włóknistą formą uwodnionego krzemianu magnezu; charakteryzuje się bardzo cienkimi, elastycznymi i miękkimi włóknami o długości 1-20 mm i wykazują tendencję do tworzenia wiązek z rozszczepionymi końcami. Znalazł zastosowanie w wyrobach azbestowo-cementowych, włókienniczych, izolacyjnych, uszczelniających i ciernych; działanie

karcenogenne. Wzór chemiczny: $Mg_3(Si_2O_5)(OH)_8$. Barwa: żółtawa lub zielonkawa (w masie), a po rozwłóknieniu jest niemal biały.

2) grupę azbestów amfibolowych – powstała w wyniku utraty wody, w skład tej grupy zaliczono:

- **amozyt** – zwany także azbestem grunerytowym, ze względu na szarobrazową barwę;
- **krokidolit** – zwany jest także azbestem niebieskim; charakteryzuje się krótkimi i sprężystymi włóknami o długości ok. 20 mm, duża wytrzymałość i sprężystość oraz odporność na kwasy i ługi włókien sprawia, iż stanowi on doskonały materiał filtracyjny oraz wyrób uszkodzeń kwasoodpornych; najgroźniejszy dla zdrowia ludzkiego. Wzór chemiczny: $Na_2Fe_3Fe_2[(OH)Si_4O_{11}]^2$. Barwa: niebieska, pochodzi od tlenku żelazowego.
- **antofilit, tremolit, aktynolit** – o barwie białej, dopiero po przeróbce i zmianom wywołanym działaniem chemicznym jako nieazbestowe formy tych minerałów są wykorzystywane w przemyśle.

Grupę amfiboli stanowią minerały o zmiennym składzie chemicznym, w którym krzemian magnezu może wchodzić w reakcje z Mg, Ca, jak również Na czy Fe. Jedną z właściwości tej grupy jest zdolność do rozłupywania się wzdłuż płaszczyzn krystalograficznych na długie ostre i sprężyste włókna o średnicy do 4 nanometrów, co może powodować rozdzielanie się włókien na mniejsze, respirabilne o większej agresywności biologicznej.

❖ **ZAMIENNIKI AZBESTU**

Od lat dziewięćdziesiątych kraje na całym świecie odchodzą od stosowania azbestu na skalę przemysłową. Liczne ośrodki badawcze pracują nad opracowaniem bezpiecznych technik unieszkodliwiania azbestu oraz materiałów zastępczych, które posiadałyby równie trwałe właściwości chemiczne i fizyczne jak azbest. Do najbardziej znanych zamienników azbestu zalicza się:

- **sztuczne włókna mineralne** – charakteryzują się dobrymi właściwościami izolacyjnymi (termicznymi, elektrycznymi i akustycznymi) oraz dużą odpornością chemiczną, toteż z powodzeniem mogą stanowić materiał zamienny azbestu w budownictwie przemysłowym, mieszkaniowym oraz w zakładach do produkcji własnych wyrobów;
- **włókna fibryd polietylenowych wysokociśnieniowych** – charakteryzują się wysoką odpornością na temperaturę, wysokie fibrilizowanie struktur, a także specyficzną powierzchnię zewnętrzną (wyższa od $7-10 \text{ m}^2/\text{g}$). Dodatkową cechą przemawiającą za jego doskonałymi właściwościami jest odporność w środowisku

kwaśnym. Waga włókien fibryd polietylenowych wynosi zaledwie 0,95 g/cm². Wysokociśnieniowe włókna fibryd polietylenowych zastępują azbest w 15-30%, brakujące 70-85% można uzupełnić poprzez dodanie mączki kamiennej lub talku. Można w tym celu stosować także płyty grafitowe.

❖ WŁAŚCIWOŚCI AZBESTU

Ze względu na unikalne właściwości fizyczne i chemiczne azbestu, azbest znalazł powszechne zastosowanie w różnego rodzaju wyrobach przemysłowych. Towary zawierające azbest wykazywały następujące cechy:

- a) duża odporność na bardzo wysokie temperatury (temperatury rozkładu i topnienia ok. 1500°C);
- b) odporność na działanie chemikaliów, kwasów, zasad, wody morskiej;
- c) duża sprężystość;
- d) wytrzymałość mechaniczna (zastosowanie wzmacniające płyty eternitowe);
- e) właściwości termoizolacyjne (zastosowanie do wyrobów tkanin ogniotrwałych i farb ogniotrwałych) i dźwiękochłonne;
- f) wytrzymałość na rozciąganie;
- g) złe przewodnictwo prądu i ciepła (możliwość zastosowania jako materiał izolacyjny);
- h) odporność na korozję.

Niezniszczalność tego materiału w najtrudniejszych warunkach meteorologicznych, zaklasyfikowała ten minerał do najbardziej pożądanego w sektorze przemysłowym, a w szczególności w branży budowlanej.

❖ OGÓLNE ZASTOSOWANIE AZBESTU

Historia stosowania azbestu na świecie liczy już około 4,5 tysiąca lat. Od momentu, kiedy zdano sobie sprawę z jego wszechstronnego zastosowania, azbest wykorzystywany był na różne sposoby m.in. do wyrabiania knotów do świec, niepalnego papieru, sukna na płaszcze żołnierskie czy kurtyn teatralnych. W starożytnym Rzymie włókna azbestu wykorzystywano do tkania szat i obrusów, które przez wrzucenie w ogień, nie paliły się, lecz wręcz oczyszczały płótna azbestowe z zabrudzeń, pyłów, i nalotów. Popularność azbestu przeżywała swój największy rozkwit w wieku XIX i do końca lat 60./70. XX wieku. W oparciu o nowe technologie przemysłowe ery silników parowych azbest był stosowany do produkcji azbesto-gumowych uszczelek. Kolejne odkrycia pokładów azbestu w Kanadzie, Rosji, czy nawet w Afryce warunkowały coraz szersze zastosowanie azbestu, zwłaszcza w nowych gałęziach przemysłowych takich jak: przemysł stoczniowy oraz budownictwo. Od ok. 1900 roku zastosowanie azbestu w przemyśle parowym ograniczało się głównie do izolacji kotłów parowych i odprowadzających parę rur. Prekursorem nowych technologii budowlanych w

zakresie lekkich, wytrzymałych i trwałych, odpornych na palenie konstrukcji azbestowo-cementowych (tzw. eternitu), był austriacki inżynier Ludwik Hatschek. Płyty eternitowe stanowiły doskonały materiał termoizolacyjny pokryć dachowych i okładzin ściennych, a także znalazły zastosowanie jako panele do dekoracji ścian i sufitów, płyty akustyczne czy natryskiwana ochrona przeciwpożarowa. Jednak dzięki unikalnym właściwościom łączących azbest z cementem, ponad 60% azbestu był zużywany do produkcji wyrobów azbestowo-cementowych stosowanych m.in. w sieciach wodociągowych bądź kanalizacyjnych.

Obecnie azbest występuje w ponad 3 tysiącach wyrobach powszechnie stosowanych w różnych dziedzinach życia. Są to m.in. niektóre typy kuchenek elektrycznych, klocki hamulcowe, tarcze sprzęgłowe, wyroby hydroizolacyjne (lepiki, papy dachowe), ciepłarki i suszarki laboratoryjne czy w przemyśle farmaceutycznym piwowarskim i in. (patrz: tabela poniżej)

Przez wiele lat, a konkretnie do początku lat 40. XX wieku, największe zastosowanie w przemyśle miał azbest biały, znany pod nazwą chryzotyl. Struktura chryzotyłu charakteryzuje się długimi włóknami oraz dużą elastycznością. Później został on stopniowo wypierany przez azbest z grupy azbestów amfibolowych, w szczególności przez amozyt, który wykazuje odporność na ścieranie.

Tak naprawdę nie wiadomo, jaka jest skala zużycia azbestu w różnych technologiach oraz wyrobach przemysłowych. W 1877 roku wydobycie azbestu sięgało rzędu 50 ton, natomiast już 100 lat później zużycie azbestu przekroczyło 5 milionów ton rocznie. Pomimo wielu dyrektyw dotyczących zakazu stosowania azbestu na świecie, wciąż stanowi on ważny element wielu konstrukcji i technologii. Stany Zjednoczone nadal wykorzystują azbest, najczęściej importowany w ilości ok. 80 tysięcy ton z Kanady, w celu zabezpieczenia osłoną impregnowaną azbestem silników rakietowych, jak również azbest stosowany jest na szeroką skalę w przemyśle okrętowym.

Tab. 1. Kierunki wykorzystania azbestu

Lp	Rodzaje wyrobów	Wyroby	Udział % azbestu w wyrobie	Zastosowanie	Zalety wyrobu
1	Wyroby azbestowo-cementowe	<ul style="list-style-type: none"> - płyty dekarские - rury ciśnieniowe - płyty okładzinowe i elewacyjne 	5-30%	<ul style="list-style-type: none"> - pokrycie dachowe - elewacje - wodociągi i kanalizacje 	<ul style="list-style-type: none"> - ogniotrwałość - odporność na korozję i gnienie - wytrzymałe mechanicznie - lekkie - trwałe - nie wymagają konserwacji
2	Wyroby izolacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - wata - włóknina - sznury 	75-100%	<ul style="list-style-type: none"> - izolacje kotłów parowych, silników, rurociągów, 	<ul style="list-style-type: none"> - odporne na wysoką temp - trwałe

		<ul style="list-style-type: none"> - tkanina termoizolacyjna - taśmy 		wymienników ciepła, zbiorników - ubrania i tkaniny termoizolacyjne	
3	Wyroby uszczelniające	<ul style="list-style-type: none"> - tektura - płyty azbestowo-kauczukowe - szczeliwa plecione 	75-100%	uszczelnienia narażone na : - wysoką temp. - wodę i parę - kwasy i zasady - oleje, gazy spalinowe	<ul style="list-style-type: none"> - odporność na wysokie temp. - wytrzymałość na ściskanie - dobra elastyczność - odporność chemiczna
4	Wyroby cierne	okładziny cierne klocki hamulcowe	30%	elementy napędów	chroni elementy przed przegrzaniem
5	Wyroby hydroizolacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - lepiki asfaltowe - kity uszczelniające - zaprawy gruntujące - papa dachowa - płytki podłogowe 	20-40%	materiały stosowane w budownictwie	
6	Inne	<ul style="list-style-type: none"> - materiał filtracyjny w przemyśle piwowarskim i w farmacji - wypełniacz lakierów i izolacji przewodów grzewczych - produkcja masek przeciwgazowych 		stosowany w różnych przemysłach	

❖ WPŁYW AZBESTU NA ORGANIZM LUDZKI

„Azbest jest szkodliwy”, „Azbest stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi”, „Azbest to cichy morderca” – to tylko kilka sentencji, na jakie można trafić czytając o tym jeszcze tak niedawno „cudownym” mineralu. Rzeczywiście, liczne badania nad wpływem azbestu na organizm człowieka przeprowadzone na początku lat XX wieku wskazywały na jego chorobotwórcze oddziaływanie na zdrowie człowieka. Jednak dopiero pod koniec lat 90. zdano sobie sprawę, jak groźny może być azbest, toteż podjęto konkretne działania, zarówno prawne, jak i społeczne, zmierzające do wyeliminowania azbestu z produkcji i zastąpienia bezpieczniejszymi zamiennikami.

Największe ryzyko chorobotwórcze niosą ze sobą włókna azbestowe, które uwalniają się do powietrza atmosferycznego. Szkodliwość włókien azbestowych uzależniona jest od fizycznych i aerodynamicznych cech takich, jak m.in.: struktura, długość i średnica włókien. Im włókna dłuższe ($>5\mu\text{m}$) i cieńsze ($<3\mu\text{m}$), tym agresywność biologiczna pyłu azbestu większa i łatwiej przedostaje się do dolnych dróg oddechowych. Włókna takie określone są jako respirabilne i wraz z wdychanym powietrzem przedostają się do pęcherzyków płucnych i powodują drażnienie komórek nabłonka płuc przez wiele lat. Przewlekłe takie stany mogą przekształcić się w choroby nowotworowe płuc i międzybłoniaka lub doprowadzić do pylicy azbestowej (azbestoza). Oszacowano na podstawie obserwacji przeprowadzonych badań, że prawie połowa wdychanych włókien jest usuwana w ciągu kilku dni, pozostałe w dłuższym czasie. Proces oczyszczania dolnych dróg oddechowych z włókien może przebiegać za pośrednictwem makrofagów albo wraz z śluzem, odkrztuszaniem, wypluwaniem, połykaniem albo wychwytywane są przez komórki nabłonkowe wyściełające drogi oddechowe.

Na działanie azbestu narażeni są przede wszystkim: pracownicy kopalni minerałów azbestu, zakładów przerabiających skałę azbestową poprzez kruszenie, mielenie i jej przesiewanie oraz ludzie pracujący przy produkcji wyrobów azbestowych, m.in. w przemyśle włókienniczym, przedsiębiorstwach budowlanych i stoczniach. Dużą grupę ryzyka ekspozycji na azbest stanowią mieszkańcy budynków, w których azbest wykorzystano jako materiał izolacyjny. Przyczynami narażenia zawodowego na pył azbestu jest wywołanie łagodnych zmian opłucnowych bądź przy dużej i długotrwałej ekspozycji na pył azbestu mogą wywołać:

❖ **pylicę azbestową (azbestozę)**

Określana jest jako śródmiąższowe zwłóknienie tkanki płucnej z obecnością ciałek lub włókien azbestowych (N. Szeszenia-Dąbrowska, 2003 r.). Termin choroby został po raz pierwszy użyty w 1927 roku przez Cooke. Ze względu na stosunkowo wolny proces zwłóknienia, u pacjenta pierwsze objawy kliniczne lub zmiany radiologiczne mogą wystąpić nawet po 20 latach od pierwszego kontaktu z azbestem. Zmiany radiologiczne płuc objawiają się najczęściej nieregularnością cieni linijnych i smużkowatych, występujących obustronnie w dolnych polach płuc. Ponadto, u chorej osoby na azbestozę dochodzi do obniżenia zdolności dyfuzyjnej płuc.

❖ **nowotwór płuc**

Dzisiejsza wiedza o rakotwórczym działaniu azbestu na organizm ludzki jest wciąż poddawana wielu badaniom i testom. Nadal naukowcy nie potrafią odpowiedzieć na pytanie czy azbest jest inicjatorem czy raczej promotorem procesu nowotworowego. Jedno jest pewne, iż nowotwór płuc jest chorobą śmiertelną, na którą narażeni są osoby przebywające w pomieszczeniach o dużym stężeniu azbestu i będące palaczami aktywnymi. Palenie papierosów i ekspozycja na pył azbestowy

wykazują multiplikatywny charakter działań włókien azbestu przenikających do organizmu człowieka, co przedstawiają wyniki w tabeli poniżej.

Tab. 2 Ryzyko zgonu z powodu raka płuc osób narażonych zawodowo (N. Szeszenia-Dąbrowska, 2003)

Osoby narażone na chorobę (np. robotnicy przy pracach izolacyjnych)	Ryzyko zgonu z powodu raka płuc
Nigdy niepalących i nie narażonych na pył azbestu	1,0
Nigdy niepalących i narażonych na pył azbestu	5,17
Palących, ale nie narażonych na pył azbestu	10,84
Palących i narażonych na pył azbestu	53,24

Jak odnotowano w tabeli, największe ryzyko raka płuc, 50-krotne, występuje u osób narażonych na mieszaniny włókien chryzotylu, amozytu i krokydolit, występujących w dużych stężeniach, w szczególności w pracach izolacyjnych na statkach czy przy usuwaniu starych izolacji bądź w mniejszym stopniu w produkcji wyrobów azbestowo-cementowych lub wyrobów ciernych. Najmniejsze ryzyko wystąpienia raka płuc występuje u osób nigdy niepalących i nie narażonych na wdychanie pyłu azbestowego.

Nowotwór płuc związany z azbestem rozwija się bardzo wolno w zewnętrznych dolnych częściach płuc. Pierwsze objawy tej choroby można zaobserwować po 10-14 latach od pierwszego kontaktu z azbestem. Szacuje się, że okres latencji nowotworu (okres od pierwszego kontaktu z azbestem do zgonu) wynosi około 30 lat i zależy przede wszystkim od dawki i od wieku, w którym ma miejsce pierwsza ekspozycja. Stąd wynikają także trudności ze zdiagnozowaniem tej choroby. Im niższa dawka, tym dłuższy okres latencji.

Należy również podkreślić, że każdy rodzaj azbestu ma właściwości karcernogenne.

❖ międzybłoniak opłucnej lub otrzewnej

Jest nowotworem złośliwym, i jak większość nowotworów związanych z azbestem, jest trudny do zdiagnozowania. Wywodzi się z komórek mezodermy, mezotelium lub z komórek mezenchymy położonej pod błonami surowiczymi jam ciała. Jest nowotworem rzadko występujących, jednak charakteryzują się dużą śmiertelnością, zwłaszcza w wieku 65 lat. Nie jest praktycznie w ogóle wywołany przez chryzotyl. Nie stwierdzono także zależności między występowaniem międzybłoniaka opłucnej a paleniem papierosów. Międzybłoniak opłucnej jest w większości przypadków konsekwencją zanieczyszczenia środowiska azbestem. Szczególnie narażeni są ludzie mieszkający w pobliżu kopalń i zakładów azbestowych. Pod względem szkodliwości na ludzkie zdrowie najgroźniejszy jest w pierwszej kolejności:

- 1) krokydolit (azbest niebieski);
- 2) chryzotyl (azbest biały);
- 3) amosyt (azbest brązowy).

❖ NARAŻENIE KOMUNALNE NA AZBEST W MIASTACH POLSKICH

Badania przeprowadzone na terenie Śląska przez Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu na osiedlach mieszkaniowych, na których były budynki z elewacją pokrytą płytami a-c wykazały, że stężenie włókien respirabilnych w powietrzu w pobliżu budynków mieszkalnych na ogół nie przekraczały wartości $0,001 \text{ wł/cm}^3$ (1000 wł/m^3).

Badane osiedla mieszkaniowe były oddalone od bardzo ruchliwych traktów komunikacyjnych. Zmierzone stężenia nie przekraczały obowiązującej w latach 90-tych wartości dopuszczalnej 1000 wł/m^3 . Poziom stężenia włókien w powietrzu atmosferycznym jest, więc o kilka rzędów wielkości mniejszy, niż był w zakładach produkcyjnych. W miejscach bardzo dużego natężenia ruchu samochodów, na początku lat 90-tych ubiegłego stulecia, stężenie maksymalne włókien azbestu sięgało wartości około 3000 wł/m^3 (prawdopodobnie ze szczęk hamulcowych). Badanie zawartości włókien azbestu w wodzie pitnej pobranej w 6 punktach z jednej sieci miejskiej, w której były rury azbestowo-cementowe, wykazały obecność włókien azbestu w granicach $7 \cdot 10^3$ - $14 \cdot 10^3$ włókien w jednym litrze. Agencja Ochrony Środowiska w USA określiła, że dopuszczalna liczba włókien azbestu w wodzie pitnej wynosi $7 \cdot 10^6$ wł/litr.

Narażenie mieszkańców na azbest w związku z usuwaniem płyt a-c z budynków

W związku z przystąpieniem w Polsce do realizacji programu rządowego dotyczącego usunięcia z terytorium kraju materiałów zawierających azbest, Instytut prowadzi od trzech lat badania poziomu stężenia włókien azbestu w powietrzu na terenie osiedli mieszkaniowych w czasie trwania prac przy usuwaniu płyt a-c z elewacji i dachów budynków, w celu stwierdzenia, czy prace te mogą zwiększać zagrożenie zdrowia mieszkańców.

Wyniki badań wykazały, że w czasie wykonywania remontów poziom stężenia włókien respirabilnych w powietrzu w otoczeniu budynków istotnie wzrastał. Największe wartości stężenia w granicach $0,02 \text{ wł/cm}^3$ do $0,17 \text{ wł/cm}^3$ stwierdzano bezpośrednio przy demontażu płyt a-c z elewacji, na rusztowaniach, które były odizolowane od otoczenia folią. Pomimo, że miejsca wykonywania prac były odizolowane, poziom stężenia włókien w powietrzu w różnych miejscach w otoczeniu remontowanych budynków był istotnie wyższy (dochodził do $0,006 \text{ wł/cm}^3$) niż przed rozpoczęciem prac.

Po upływie jednego do trzech miesięcy od zakończenia remontu elewacji, poziom stężenia włókien w otoczeniu budynków był na ogół istotnie niższy niż w czasie

trwania prac remontowych. Jednak wyniki pomiarów wykonywanych w jednym mieście w czasie prac remontowych około 30 budynków wskazują, że prace przy jednym budynku mogą wpływać na podwyższenie poziomu stężenia włókien respirabilnych w powietrzu w otoczeniu innych budynków. Wydaje się, że po trwających przez trzy lata remontach budynków w tym mieście poziom stężeń włókien w powietrzu nie obniżył się jeszcze do wartości początkowych.

Instytut będzie kontynuował prace mające na celu zbadanie, po jakim czasie od zakończenia remontów elewacji nastąpi zanik włókien w powietrzu. Z badań wykonanych w USA wynika, że do całkowitego zaniku włókien po usunięciu azbestu musi upłynąć co najmniej 4 lata.

Tab. 3. Wyniki pomiarów stężenia włókien respirabilnych azbestu w powietrzu atmosferycznym.

Miejsce pomiaru	Stężenie włókien respirabilnych azbestu wł/cm ³	
	od	do
Osiedle mieszkaniowe: budynki z elewacją a-c, z dala od dróg o dużym natężeniu ruchu	< 0,001	0,001

Tab. 4. Wyniki pomiarów stężenia włókien respirabilnych azbestu w powietrzu atmosferycznym (metoda mikroskopii optycznej) w czasie usuwania płyt a-c z elewacji budynków.

Miejsce pomiaru	Średnie stężenie włókien respirabilnych wł/cm ³
Przy ścianie demontażu płyt	0,080
W odległości od remontowanej ściany	0,006
5 - 10 m	0,004
10 - 20 m	0,003
do 30 m	

Tab. 5. Wyniki pomiarów stężenia włókien azbestu w powietrzu atmosferycznym.

Miejsce pomiaru	Stężenie włókien respirabilnych azbestu wł/cm ³	
	od	do
W otoczeniu budynków po usunięciu płyt (1-3miesiące).	0,001	0,004

❖ ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA AZBESTEM

Azbest, zdeponowany w niewłaściwych warunkach, może negatywnie oddziaływać na powietrze atmosferyczne i stanowi zagrożenie dla ludzi oraz zwierząt. Ze względu na niewielką masę, włókna azbestowe przenoszone są wraz z innymi frakcjami zanieczyszczeń przez wiatr na bardzo duże odległości. Wpływ na przemieszczanie się włókien azbestowych mają także wibracje powietrza, temperatura, wilgotność oraz ich zmienność. Chemiczno-fizyczne

właściwości azbestu, sprawiają, że włókna azbestowe utrzymują się w środowisku przez wiele lat. Jedynym sposobem oczyszczenia z powietrza włókien azbestowych są opady atmosferyczne.

Azbest może przedostawać się do środowiska różnymi drogami:

NATURALNIE

- ❖ procesy erozyjne – wietrzenie skał geologicznych powoduje uwalnianie się włókien do atmosfery, jednak z uwagi na duże rozproszenie naturalnych źródeł nie powoduje dużego zagrożenia dla zdrowia żywych istot;
- ❖ stanowi domieszki wielu innych złóż kopalnianych takich jak: złoża węgla kamiennego, rud miedzi, kamieni budowlanych, talku, itp.;
- ❖ zanieczyszcza wody powierzchniowe i podziemne przez złoża zawierające azbest.

ANTROPOGENICZNE

- ❖ wydobywanie złóż azbestowych na dużą skalę;
- ❖ brak właściwej konserwacji wyrobów zawierających azbest;
- ❖ ścieranie tarcz hamulcowych i sprzęgłowych zamontowanych w samochodach;
- ❖ kruszenie powłok termoizolacyjnych, np. silników samochodowych;
- ❖ niewłaściwe składowanie uszkodzonych wyrobów zawierających azbest.

Wszystkie wyżej wymienione źródła zanieczyszczeń środowiska azbestem stanowią większe bądź większe zagrożenie dla zdrowia i życia istot żywych. Azbest będący naturalnym źródłem zanieczyszczenia środowiska jest rozproszony i nie występuje najczęściej w sąsiedztwie aglomeracji ludzkich, natomiast azbest stanowiący antropogeniczne źródła zanieczyszczeń z reguły emituje zanieczyszczenia w pobliżu zabudowy mieszkaniowej lub bezpośrednio wpływa na organizm ludzki podczas prac kopalnianych.

W Polsce odkryto duże pokłady azbestu na Dolnym Śląsku, jednak nie nadają się do eksploatacji z uwagi na to, że stanowią domieszkę do innych surowców mineralnych jak magnezyt czy gabra. Do lat 90. azbest był sprowadzany z Kanady, bądź Rosji, aż do jego całkowitego zakazu stosowania.

❖ OGRANICZENIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW ODDZIAŁYWANIA AZBESTU

Przeciwdziałanie negatywnym skutkom oddziaływania azbestu na środowisko i zdrowie istot żywych jest ściśle uzależnione od szczegółowo przeprowadzonych inwentaryzacji obiektów potencjalnie zagrożonych azbestem oraz identyfikacji miejsc wykorzystania tego minerału zawartego w towarach przemysłowych. Procedury i wytyczne postępowania z azbestem regulują odpowiednie rozporządzenia i ustawy zarówno krajowe, jak i Unii Europejskiej. Właściciele i zarządcy obiektami gospodarczymi i mieszkalnymi zawierającymi azbest, a także firmy posiadające pozwolenie na odbiór odpadów azbestowych powinni być świadomi swoich obowiązków i nie dopuścić do narażenia zdrowia ludzkiego. Niezwykle istotne jest, aby wszelkie prace prowadzone z azbestem były odpowiednio przygotowane, a teren właściwie zabezpieczony zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Załącznik 2. Wzór ankiety nr 1 skierowanej do osób fizycznych

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾ I MIEJSCU ICH WYKORZYSTYWANIA

1. Miejsce, adres
.....
.....
2. Właściciel/zarządca/użytkownik^{*)}:
 - a) osoba prawna - nazwa, adres
.....
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
.....
3. Tytuł własności
.....
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
.....
5. Ilość (m², tony)³⁾
.....
6. Przydatność do dalszej eksploatacji⁴⁾
.....
7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu:
 - a) okresowej wymiany z tytułu zużycia wyrobu⁵⁾
 - b) całkowitego usunięcia niebezpiecznych materiałów i substancji
.....
8. Inne istotne informacje o wyrobach⁶⁾
.....

.....

(podpis)

Data

Objaśnienia:

^{*)} Niepotrzebne skreślić.

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

²⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,

- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura.

- ³⁾ Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, pomiar z natury).
- ⁴⁾ Według "Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest" - załącznik nr 1 do rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest.
- ⁵⁾ Na podstawie corocznego rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny.
- ⁶⁾ Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest.

Załącznik 3. Wzór ankiety nr 2 skierowanej do osób fizycznych

**INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾, KTÓRYCH WYKORZYSTYWANIE
ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE**

1. Miejsce, adres
-
2. Właściciel/zarządca^{*)}:
 - a) osoba prawna - nazwa, adres,
 -
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
 -
3. Tytuł własności
-
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
-
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów
7. Planowane usunięcia wyrobów:
- a) sposób
 - b) przez kogo
 - c) termin
8. Inne istotne informacje⁴⁾
-

.....

(podpis)

Data

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

²⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,

- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

³⁾ Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

⁴⁾ Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjny

Załącznik 4. Wzór ankiety nr 3 skierowanej do osób prawnych

OCENA stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Załączniki do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. (poz. 649)

Załącznik nr 1

Miejsce/ obiekt/ urządzenie budowlane /instalacja przemysłowa:

.....

Adres miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej:

.....

Pomieszczenie:

Rodzaj/nazwa wyrobu ¹⁾

Ilość wyrobów (m², tony) ²⁾

Grupa / Nr	Wyrób - rodzaj	Ocena	Przyjęta punktacja
I.	Sposób zastosowania azbestu		
1.	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)		30
2.	Tynk zawierający azbest		30
3.	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1.000 kg/m ³)		25
4.	Pozostałe wyroby z azbestem		10
II.	Rodzaj azbestu		
5.	Azbest chryzotylowy		5
6.	Inny azbest (np. krokidolit)		15
III.	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
7.	Rozluźniona (naruszona) struktura włókien		30
8.	Mocna struktura włókien, lecz bez albo z niewystarczającą powłoką farby zewnętrznej		10
9.	Pomalowana i nieuszkodzona powłoka zewnętrzna		0
IV.	Stan zewnętrzny wyrobu z azbestem		
10.	Duże uszkodzenia		30 ³⁾
11.	Małe uszkodzenia		10 ⁴⁾
12.	Brak		0
V.	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
13.	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac		15
14.	Wyrób przez bezpośrednią dostępność narażony na uszkodzenia (do wysokości 2 m)		10
15.	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne		10
16.	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania		10
17.	Wyrób narażony na działanie czynników atmosferycznych (na zewnątrz obiektu)		10
18.	Wyrób znajduje się w zasięgu silnych ruchów powietrza		10
19.	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne		0
VI.	Wykorzystanie pomieszczenia		
20.	Regularnie przez dzieci, młodzież lub sportowców		35
21.	Trwałe lub częste przebywanie w pomieszczeniach innych osób		30

22.	Czasowo wykorzystywane pomieszczenie		20
23.	Rzadko wykorzystywane pomieszczenie		10
VII.	Usytuowanie wyrobu		
24.	Bezpośrednio w pomieszczeniu		30
25.	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem		25
26.	W systemie wentylacji pomieszczenia (kanały wentylacyjne)		25
27.	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym		10

Suma punktów oceny

Stopień pilności I

(wymiana lub naprawa wymagana 65 i więcej punktów
bezzwłocznie)

Stopień pilności II

(ponowna ocena wymagana w czasie powyżej 35 do 60
do 1 roku) punktów

Stopień pilności III

(ponowna ocena w terminie do 5 lat) do 35 punktów

UWAGA: podkreślić należy tylko jedną pozycję w grupie, jeśli wystąpi więcej niż jedna, podkreślić należy najwyższą punktację. Zsumować ilość punktów, ustalić ocenę końcową i stopień pilności.

.....
Oceniający nazwisko i imię Właściciel / Zarządca

.....
Adres

data

¹⁾ Według klasyfikacji wyrobów przyjętych w sprawozdaniu rocznym - [załącznik nr 2](#) do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).

²⁾ Zgodnie z inwentaryzacją i sprawozdaniem rocznym - [§ 7](#) wymienionego w odnośniku 1 rozporządzenia.

³⁾ Duże uszkodzenia - widoczne pęknięcia lub ubytki na powierzchni równej lub większej niż 3 % powierzchni wyrobu.

⁴⁾ Małe uszkodzenia - brak widocznych pęknięć, a ubytki na powierzchni mniejszej niż 3 % powierzchni wyrobu.

Załącznik 5. Tekst ogłoszenia internetowego

POMOC FINANSOWA W LIKWIDACJI AZBESTU

Buk, dnia 18.06.2008r. BGK.7660/1/2008

Szanowni Mieszkańcy Miasta i Gminy Buk

Zgodnie z Regulaminem Udzielania Pomocy Finansowej w Likwidacji Wyrobów Zawierających Azbest przy udziale Wojewódzkiego, Powiatowego i Gminnych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wzorem lat ubiegłych zaistniała możliwość otrzymania przez osoby fizyczne zameldowane na terenie powiatu poznańskiego, posiadające nieruchomości na terenie Miasta i Gminy Buk, dofinansowania do kosztów demontażu i unieszkodliwiania z budynków mieszkalnych i z budynków gospodarczych wyrobów azbestowych albo wyłącznie unieszkodliwiania wyrobów azbestowych.

Dofinansowanie będzie przyznawane w wysokości 70 % całościowych kosztów tych działań, przy 30 % udziale własnym wnioskodawcy. Zgodnie z zawartą umową pomiędzy Starostwem Powiatowym w Poznaniu a firmą AM TRANS PROGRES Sp. z o.o. ul. Sarmacka 7, 61-616 Poznań ceny na realizację przedmiotowego zadania przedstawiają się następująco:

- 1) cena za 1 kg demontażu eternitu z budynku mieszkalnego wynosi – 0,0107 zł brutto (21,10 zł/m²),
- 2) cena za 1 kg demontażu eternitu z budynku gospodarczego wynosi – 0,0122 zł brutto (21,13 zł/m²),
- 3) Cena za 1 kg unieszkodliwiania wyrobów azbestowych (z transportem) wynosi – 1,2305 zł brutto.

Zainteresowane osoby winny złożyć pisemny wniosek wg ustalonego wzoru (do pobrania w tut. Urzędzie I piętro pok. nr 19 lub na stronie internetowej <http://www.buk.gmina.pl/>) do Urzędu Miasta i Gminy Buk ul. Ratuszowa 1, 64-320 Buk (Sekretariat).

Powyższe wnioski będą przyjmowane od dnia 1 lipca 2008r. do wyczerpania limitów na dofinansowanie ww. przedsięwzięcia, przy czym ostateczny termin składania wniosków ustala się na dzień 30 września 2008r. Złożone wnioski będą rozpatrywane według kolejności ich wpłynięcia do Urzędu Miasta i Gminy, które następnie będą przekazywane do Starostwa Poznańskiego.

Jednocześnie informujemy, że składanie wniosków powinno dotyczyć prac, których wykonanie przewidują Państwo w roku bieżącym, ewentualnie przekazania (zmagazynowanych wcześniej) wyrobów azbestowych.

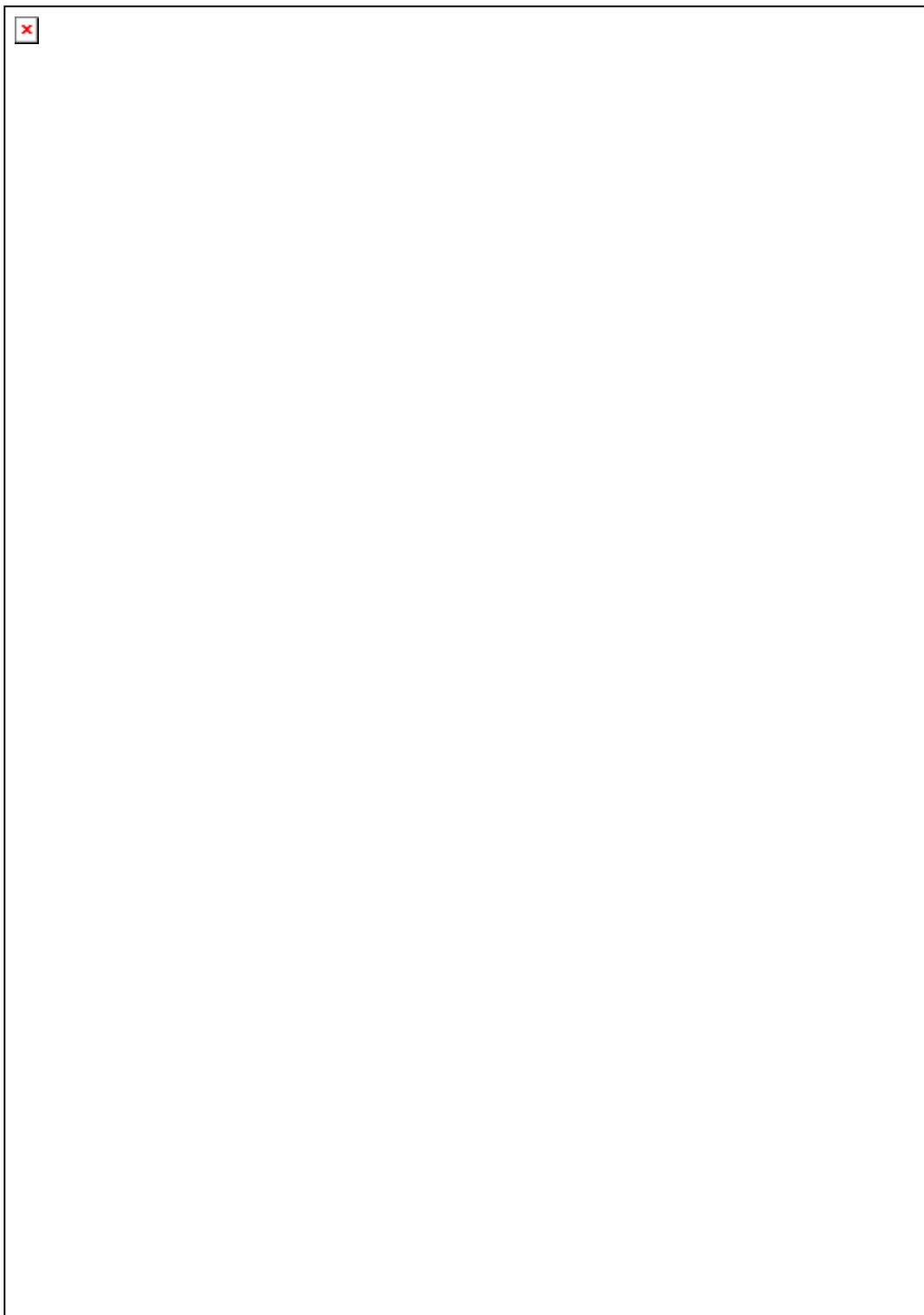
Ponadto z chwilą złożenia wniosku wnioskodawca jest zobowiązany do dokonania w Starostwie Powiatowym w Poznaniu ul. Jackowskiego 18, 60-509 Poznań zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych polegających na demontażu eternitu z pokryć dachowych, wg ustalonego wzoru (do pobrania jak wyżej).

Osobami kompetentnymi do udzielania informacji w przedmiocie sprawy są pracownicy tut. Urzędu Miasta i Gminy: Pan Konrad Woźniak oraz Pan Paweł Mazankiewicz [pok. nr 19 tel. (061) 8140671 w. 26] .

Uwaga: szacunkowa waga płyty cementowo-azbestowej o wymiarze 1m² wynosi 17 kg.

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY BUK

Załącznik 6. Wzór ulotki informacyjnej na podstawie Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowany Powiecie Poznańskim

Załącznik 7. Źródła finansowania przedsięwzięć z zakresu gospodarki odpadami

Źródła pozyskiwania funduszy

Inwestycje w dziedzinie gospodarki odpadami mogą być finansowane za pomocą środków pochodzących ze źródeł prywatnych, które stanowią środki własne inwestorów powiększone o komercyjne kredyty bankowe oraz ze źródeł publicznych. Do źródeł publicznych zaliczamy: budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego, fundusze ekologiczne, środki pochodzące ze źródeł zagranicznych nie podlegające zwrotowi oraz pochodzące z funduszy Unii Europejskiej. Ponadto inwestycje w tej dziedzinie mogą wspierane być przez niezależne instytucje finansowe, organizacje międzynarodowe, fundacje czy towarzystwa leasingowe. Możliwe jest łączenie środków pochodzących z różnych źródeł oraz zawieranie umów na wspólną realizację inwestycji przez samorządy terytorialne i podmioty prawne.

Źródła finansowania inwestycji ekologicznych związanych z gospodarką odpadami można podzielić na trzy grupy:

- publiczne - np. pochodzące z budżetu państwa, miasta lub gminy lub pozabudżetowych instytucji publicznych,
- prywatne - np. z banków komercyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw leasingowych,
- prywatno-publiczne - np. ze spółek prawa handlowego z udziałem gminy.

Dominującymi formami finansowania inwestycji ekologicznych są:

- zobowiązania kapitałowe - kredyty, pożyczki, obligacje, leasing,
- udziały kapitałowe - akcje i udziały w spółkach,
- dotacje.

Wymienione formy finansowania mogą występować łącznie.

Kredyty bankowe można podzielić na:

- kredyty udzielane ze środków własnych - kredyt komercyjny,
- kredyty ze środków powierzonych - otrzymanych z innych źródeł na uzgodnionych warunkach,
- kredyty udzielane ze środków własnych z dopłatą do oprocentowania przez instytucje zewnętrzne.

W Polsce występują najczęściej następujące formy finansowania inwestycji w zakresie gospodarki odpadami:

- fundusze własne inwestorów,
- pożyczki, dotacje i dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów udzielane przez Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- kredyty preferencyjne udzielane np. przez Bank Ochrony Środowiska (BOŚ S. A.) z dopłatami do oprocentowania lub ze środków donatorów, kredyty komercyjne, kredyty konsorcjalne,
- zagraniczna pomoc finansowa udzielana poprzez fundacje i programy pomocowe (np. z ekokonwersji poprzez EKOFUNDUSZ, konwersji długu wobec Finlandii),
- kredyty międzynarodowych instytucji finansowych (Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju - EBOiR, Bank Światowy),
- kredyty i pożyczki udzielane przez banki komercyjne,
- leasing.

Funkcjonujący w Polsce system funduszy ekologicznych obejmuje: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie, powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Zasady funkcjonowania narodowego, wojewódzkich i powiatowych oraz gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 ze zm.). Fundusze ekologiczne służą finansowaniu przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z celami wskazanymi w wyżej cytowanej ustawie. Podstawowymi źródłami zasilania wymienionych funduszy są środki z opłat za korzystanie ze środowiska, kar za naruszenie stanu środowiska, oraz opłat produktowych. Przychodami funduszy są też dobrowolne wpłaty, zapisy, darowizny, świadczenia rzeczowe, środki pochodzące z fundacji, wpływy z przedsięwzięć organizowanych na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Narodowy fundusz oraz wojewódzkie fundusze mają osobowość prawną. Fundusze gminne i powiatowe są funduszami celowymi pozostającymi w dyspozycji odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego.

Inną formą finansowania inwestycji w zakresie gospodarki odpadami i ochrony środowiska jest zagraniczna pomoc finansowa udzielana z fundacji i programów pomocowych takich jak:

- Fundacja EkoFundusz;
- Fundusze strukturalne i Fundusz Spójności;

oraz banki wspierające inwestycje ekologiczne.

Zasady oraz sposób finansowania przedsięwzięć z dziedziny ochrony środowiska

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zasadniczym celem Narodowego Funduszu jest wspieranie finansowe przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy jakości środowiska w Polsce. Główne kierunki jego działania określa II Polityka Ekologiczna Państwa, natomiast co roku aktualizowane są cele szczegółowe - dokumenty wewnętrzne Narodowego Funduszu, w tym zwłaszcza zasady udzielania pomocy finansowej oraz lista przedsięwzięć priorytetowych. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, w tym ochrony środowiska przed odpadami, zakłada się dofinansowanie zadań inwestycyjnych zgodnych z niżej wymienionymi programami priorytetowymi:

- Rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojska rosyjskie, polskie i przemysł;
- Likwidacja uciążliwości starych składowisk odpadów niebezpiecznych;
- Unieszkodliwianie odpadów powstających w związku z transportem samochodowym (autozłom, płyny eksploatacyjne, akumulatory, ogumienie, tworzywa sztuczne) oraz zbiórka i wykorzystanie olejów przepracowanych;
- Przeciwdziałanie powstawaniu i unieszkodliwianie odpadów przemysłowych i odpadów niebezpiecznych;
- Realizacja międzygminnych i regionalnych programów zagospodarowania odpadów komunalnych;

W Narodowym Funduszu obowiązują następujące formy dofinansowania:

- Pożyczki,
- Pożyczki płatnicze,
- Kredyty udzielane przez banki ze środków Narodowego Funduszu,
- Dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- Dotacje,
- Umorzenia.

Wysokość dofinansowania udzielonego przez Narodowy fundusz jest uzależniona od efektywności wykorzystania środków Funduszu, z zastosowaniem zasady uzyskania optymalnego efektu ekologicznego i ekonomicznego.

Udzielone przez Narodowy Fundusz dofinansowanie, w formie pożyczek lub kredytów generalnie nie może przekroczyć 70% kosztów realizacji przedsięwzięcia.. Pożyczki mogą być częściowo umarzane, pod warunkiem terminowego wykonania zadań i osiągnięcia planowanych w nich efektów oraz terminowych spłat poszczególnych rat. Szczegółowe zasady udzielania i umarzania pożyczek, udzielania dotacji oraz dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek są uchwalone przez Radę Nadzorczą Funduszu.

O dofinansowanie ze środków Funduszu mogą ubiegać się:

- Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- Administracja państwowa,
- Przedsiębiorcy,
- Jednostki szkolnictwa wyższego,

- Jednostki organizacyjne ochrony środowiska,
- Organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje),
- Osoby fizyczne.

Warunki udzielania dofinansowania:

- Udokumentowane pełne pokrycie planowanych kosztów przedsięwzięcia
- Wywiązanie się przez Wnioskodawcę z obowiązku uiszczania opłat i kar, stanowiących przychody Narodowego Funduszu oraz wywiązywania się z innych zobowiązań w stosunku do funduszu
- Przedsięwzięcie spełnia kryteria wyboru przedsięwzięć ustalonych przez Fundusz
- Przedsięwzięcie nie może być zakończone
- Wniosek spełnia wymagania formalne
- Udzielone dofinansowanie nie może przekroczyć kosztów przedsięwzięcia
- Zostało zapewnione zabezpieczenie zwrotu udzielonego dofinansowania
- Została zawarta umowa cywilno – prawna określająca warunki dofinansowania zgodnie z wzorem stosowanym w Narodowym Funduszu.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Ze środków funduszu mogą być pokryte koszty poniesione po dniu podjęcia uchwały o przyznaniu dofinansowania. Środki funduszu nie mogą być wykorzystane na pokrycie kosztów związanych z przygotowaniem inwestycji oraz realizację zadań uzupełniających bezpośrednią inwestycję.

W Funduszu obowiązują następujące formy finansowania:

- Pożyczki
- Dotacje
- Dopłaty do kredytów bankowych

Dominującą formą pomocy finansowej ze środków są oprocentowane pożyczki udzielane na preferencyjnych warunkach. Istnieją możliwości częściowego umorzenia pożyczek. Dotacje mogą być udzielane na proekologiczne zadania inwestycyjne i modernizacyjne realizowane przez jednostki strefy budżetowej, jednostki samorządów i inne jednostki organizacyjne prowadzące działalność w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej, oświaty i kultury. Pomoc ze środków funduszu może być udzielona wszelkim podmiotom realizującym zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, odpowiadające kryteriom wyboru przedsięwzięć na wniosek spełniający wymagania formalne.

Powiatowe i Gminne Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w dziale II rozdziale 4 określa przeznaczenie środków finansowych funduszy gminnych i powiatowych.

Środki gminnych funduszy zgodnie z art.406 ww. ustawy przeznaczone są na:

- Edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju
- Wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska
- Wspomaganie innych systemów kontrolnych i pomiarowych oraz badań stanu środowiska, a także systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła
- Realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym instalacji lub urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji wodnej
- Urządzanie i utrzymywanie terenów zielonych, zadrzewień, zakrzewień, parków
- Realizację przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami
- Wspieranie działań przeciwdziałających zanieczyszczeniom
- Profilaktykę zdrowotną dzieci na obszarach, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska
- Wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc dla wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii
- Wspieranie ekologicznych form transportu
- Działania z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód, w szczególności prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących metodami ekologicznymi położonych na obszarach szczególnie chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody
- Inne zadania ustalone przez radę gminy, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska
- Realizację przedsięwzięć związanych z ochroną powierzchni ziemi.

Fundacja EkoFundusz

EkoFundusz jest fundacją powołaną w 1992 r. przez Ministra Finansów dla efektywnego zarządzania środkami finansowymi pochodzącymi z zamiany części zagranicznego długu na wspieranie przedsięwzięć w ochronie środowiska (tzw. konwersja długu). Dotychczas decyzję o ekokonwersji polskiego długu podjęły Stany Zjednoczone, Francja, Szwajcaria, Włochy i Szwecja. EkoFundusz zarządza środkami finansowymi pochodzącymi z ekokonwersji łącznie ponad 571 mln USD do wydatkowania w latach 1992 – 2010.

W zakresie gospodarki odpadami priorytetami EkoFunduszu są:

- tworzenie kompleksowych systemów selektywnej zbiórki, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych i niebezpiecznych,

- przedsięwzięcia związane z eliminacją powstawania odpadów niebezpiecznych w procesach przemysłowych (promocja "czystszych technologii") i likwidacją składowisk odpadów tego rodzaju,
- rekultywacja gleb zanieczyszczonych odpadami niebezpiecznymi stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia ludzi lub świata przyrody.

Zalecane jest, aby projekty spełniały przynajmniej jeden z następujących warunków:

- o wprowadzanie na polski rynek nowych technologii z krajów-donatorów,
- o uruchomienie krajowej produkcji urządzeń dla ochrony środowiska,
- o szczególne znaczenie dla ochrony zdrowia.

Z dotacji EkoFunduszu nie mogą korzystać te przedsięwzięcia, które kwalifikują się do otrzymania dofinansowania w ramach programów pomocowych Unii Europejskiej. Natomiast z pomocy EkoFunduszu mogą korzystać:

- przedsiębiorcy,
- samorządy,
- inne podmioty (instytucje charytatywne, wyznaniowe, społeczne organizacje ekologiczne itp. podmioty, nie będące przedsiębiorcami w myśl ustawy Prawo działalności gospodarczej, (Dz. U. Nr 101, poz. 1178).
- Warunki udzielenia dotacji zależą od charakteru projektu oraz rodzaju podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie.

W ujęciu rzeczowym z dotacji EkoFunduszu finansowane są jedynie koszty budowy i wyposażania podstawowych obiektów technologicznych inwestycji oraz urządzeń niezbędnych dla funkcjonowania obiektów podstawowych (np. zasilanie energetyczne). Środki Ekofunduszu mają charakter bezzwrotnej pomocy zagranicznej.

Procedura rozpatrywania wniosków

Pierwszym etapem jest przesłanie na adres Fundacji „Ankiety projektu”, która stanowi źródło podstawowych informacji o projekcie. W przypadku, gdy projekt mieści się w obrębie pól priorytetowych EkoFunduszu, Zarząd przesyła Wnioskodawcy zaproszenie do złożenia „Wniosku o udzielenie dotacji”. Wniosek jest oceniany przez specjalistów pod kątem technologicznym, ekologicznym i ekonomiczno-finansowym. Zarówno ankiety projektów, jak i wnioski rozpatrywane są przez EkoFundusz w ciągu całego roku, sukcesywnie, w miarę ich napływania.

Poza rozpatrywaniem wniosków indywidualnych, napływających do EkoFunduszu, Fundacja organizuje szereg konkursów, których laureaci otrzymują nagrody w formie znaczącej dotacji. Warunki konkursowe, ogłaszane w prasie oraz dostępne w Biurze Fundacji i na stronie www, precyzują sposób i termin zgłaszania projektów na dany konkurs. Projekty konkursowe nie wymagają złożenia ankiety, a jedynie wniosku.

Banki wspierające inwestycje ekologiczne

Gmina, jako podmiot prawny ma możliwość do zaciągania zobowiązań finansowych, w celu sfinansowania inwestycji w zakresie infrastruktury i usług publicznych. Zdolność ta jest jednak ograniczona.

Bank Ochrony Środowiska ma statutowo nałożony obowiązek kredytowania inwestycji służących ochronie środowiska. Udziela kredytów na między innymi: budowę składowisk odpadów i innych obiektów do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zakup urządzeń związanych z usuwaniem odpadów, zakup sprzętu niezbędnego do zorganizowania zbiórki i transportu odpadów. Kredyty z BOŚ umożliwiają sfinansowanie zadania inwestycyjnego w 100%. Środki te są oprocentowane w wysokości od 1%. Okres spłaty kredytu wynosi 5 lat, a okres karencji 1 rok. BOŚ udziela również kredytów ze środków NFOŚiGW i WFOŚiGW.

Inne banki aktywnie wspomagające finansowanie gospodarki odpadami to:

1. Bank Rozwoju Eksportu S.A.,
2. Polski Bank Rozwoju S.A.,
3. Bank Światowy,
4. Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

Fundusze Strukturalne oraz Fundusz Spójności

Od momentu przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej istnieje możliwość finansowania inwestycji w ochronie środowiska z Funduszy Strukturalnych oraz Funduszu Spójności. Ramy przedsięwzięć inwestycyjnych finansowanych w przyszłości ze wspomnianych funduszy określa Narodowy Plan Rozwoju (2004-2006).

W zakresie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi wsparcie inwestycyjne w okresie realizacji Narodowego Planu Rozwoju przeznaczone będzie przede wszystkim na budowę, rozbudowę lub modernizację składowisk odpadów komunalnych, systemy selektywnej zbiórki, recyklingu i odzysku odpadów komunalnych (sortownie, kompostownie), systemy zbiórki i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

Równolegle z realizacją sektorowych programów operacyjnych i programu regionalnego realizowane będą duże projekty współfinansowane z Funduszu Spójności.

W ramach tego nastąpi wsparcie gospodarki odpadami komunalnymi, mające na celu stworzenie systemów zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. W ramach tego priorytetu będą realizowane działania, służące stworzeniu zintegrowanego systemu gospodarki odpadami oraz działania związane z eliminacją zanieczyszczeń azbestem.

Obok środków publicznych w realizacji Narodowego Planu Rozwoju będą uczestniczyły także środki prywatne - pomoc kierowana do przedsiębiorstw będzie podlegała zasadom konkurencji.

Fundusz Spójności w sektorze ochrony środowiska na poziomie krajowym będzie zarządzany przez następujące ministerstwa z udziałem Komitetu Monitorującego:

Kluczowe kryteria wyboru priorytetowych inwestycji, które będą mogły uzyskać wsparcie ze środków Funduszu Spójności są następujące:

I. Kryteria ogólne:

1. Zgodność z celami polityki ekologicznej UE: ochrona, zachowanie i poprawa jakości środowiska, ochrona zdrowia ludzkiego, oszczędne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych.
2. Zgodność z zasadami polityki ekologicznej UE: zasadą przezorności, zasadą prewencji, zasadą likwidacji zanieczyszczeń u źródła, zasadą „zanieczyszczający płaci”
3. Przedsięwzięcia będące kontynuacją programu ISPA,
4. Odbiorcą wsparcia winien być w pierwszej kolejności samorząd terytorialny, związek gmin, przedsiębiorstwo komunalne lub inny podmiot publiczny,
5. Osiągnięcie przez przedsięwzięcie / grupę przedsięwzięć kosztorysowej wartości progowej 10 mln EURO.
6. Przyczynianie się do redukcji zanieczyszczeń oddziałujących na znaczną liczbę ludzi przy najniższych kosztach tej redukcji (efektywność ekologiczna i ekonomiczna przedsięwzięć).
7. Projekty potencjalnie przynoszące najwyższe korzyści ekonomiczne i społeczne - osiągnięcie spójności gospodarczej i społecznej Polski i UE.
8. Oddziaływanie transgraniczne.

II. Kryteria szczegółowe:

Przedsięwzięcia, które spełniają kryteria podstawowe, są uporządkowane na podstawie kryteriów szczegółowych. W zakresie gospodarki odpadami są to następujące kryteria:

1. I priorytet - systemy gospodarki odpadami w aglomeracjach powyżej 200 000 mieszkańców lub w innych rejonach służące powyżej 200 000 grupie użytkowników.
2. II priorytet - systemy gospodarki odpadami w aglomeracjach od 150 000 do 200 000 mieszkańców lub w innych rejonach służące od 150 000 do 200 000 grupie użytkowników.
3. III priorytet - systemy gospodarki odpadami w aglomeracjach od 100 000 do 150 000 mieszkańców lub w innych rejonach służące od 100 000 do 150 000 grupie użytkowników.

(inwestycje w największych aglomeracjach, na terenach gdzie istniejące składowiska stwarzają zagrożenia dla wód podziemnych, gdzie wyczerpuje się pojemność składowiska).

III. Kryterium stanu przygotowania przedsięwzięcia.

Dla wszystkich projektów: zakres przedsięwzięcia przewidziany do finansowania w ramach FS jest w fazie przed przetargiem oraz istnieje wstępne studium wykonalności lub jest przygotowywane. W zakresie gospodarki odpadami są to następujące priorytety:

1. Uzyskane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz uregulowane prawo do terenu dla składowiska i/lub zakładu gospodarki odpadami.
2. Uzyskane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla składowiska i/lub zakładu gospodarki odpadami.

IV. Uwarunkowania finansowe i ekonomiczne wyboru projektów ekologicznych dla FS

Przedsięwzięcia wspierane przez FS powinny być efektywne ekonomicznie. Analiza społecznych kosztów i korzyści powinna wykazać korzyść netto dla społeczeństwa wynikającą z realizacji inwestycji. Należy wykazać płynność finansową projektu w okresie eksploatacji albo udokumentować, że inwestor będzie w stanie sfinansować deficyty przepływów pieniężnych, jeśli się pojawią.

Wydatki kwalifikowane obejmują wydatki ze środków UE oraz środków stanowiących współfinansowanie krajowe, przewidziane w Decyzji KE.

Pomoc finansowana ze środków funduszy strukturalnych w okresie 2004-2006 będzie zachowywać czasową ważność w okresie pomiędzy 2004 a 2008 r. Wymieniony okres 2004-2006 wskazuje jedynie taką przestrzeń czasową, podczas której będzie można zawierać zobowiązania lub podpisywać kontrakty. Po 31 grudnia 2006 dalej będzie można wykonywać działania, realizować projekty czy dokonywać płatności, jednak nie później niż do 31 grudnia 2008, zawsze w oparciu o kontrakty czy zobowiązania zawarte legalnie do dnia 31 grudnia 2006 r.

Fundusze strukturalne dla przedsiębiorców

Podstawowym instrumentem finansowania inwestycji związanych z ochroną środowiska w grupie przedsiębiorców jest „Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw lata 2004-2006”. Ze względu na ograniczoną wielkość funduszy przeznaczonych na realizację tego typu działań, przyznawanie środków odbywać się będzie według rankingu opartego o jednolite kryteria oceny wniosków. Pozwolą one na jasny i obiektywny wybór projektów, a z drugiej strony wskażą przedsiębiorcom jaki rodzaj projektów może być przedstawiony oraz jakie z nich zostaną uznane za priorytetowe.

W ramach zakresu - Poddziałanie 2.4.4. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi - celem jest wsparcie działań inwestycyjnych, a także operacyjnych służących zapewnieniu prowadzenia przez przedsiębiorstwa bezpiecznej gospodarki odpadami przemysłowymi, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, których powstawaniu nie można zapobiec poprzez zmiany technologiczne, czy też zmiany technik operacyjnych.

**ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ DOTYCZĄCYCH USUWANIA I
UNIESZKODLIWIANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST**

„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjęty przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku zawiera kalkulację szacunkowych kosztów jego realizacji oraz źródła finansowania koniecznych w tym zakresie działań w ciągu 30 lat (dane w poniższej tabeli).

Tab. 6. Szacunkowe koszty realizacji „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” oraz źródła finansowania

L.p.	Wyszczególnienie	Koszty [w mln zł]	Źródła finansowania [w mln. zł]
1.	<p>Utworzenie bazy danych o lokalizacji, ilości i stanie istniejących wyrobów zawierających azbest, przewidywanych do usunięcia jako odpady niebezpieczne - w skali gmin, powiatów, województw i kraju¹ oraz utworzenie bazy danych dotyczącej gospodarowania odpadami.</p> <p>Dodatkowo czynności wspierające:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie wojewódzkich, powiatowych i gminnych planów ochrony przed szkodliwością azbestu i programów usuwania wyrobów zawierających azbest - szkolenie pracowników 	<p>3,50</p> <p>1,50</p>	<p>Baza danych wyrobów zawierających azbest – źródła finansowania określono w uzasadnieniu do ustawy Prawo ochrony środowiska (Tytuł 3 Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom). Baza danych o gospodarowaniu odpadami – źródła finansowania zawarte są w planie implementacji Dyrektywy Nr 75/442/EWG – opracowanym przez Ministerstwo Środowiska.</p> <p>80 % tj. 2,80 mln zł budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego</p> <p>20 % tj. 0,70 mln zł fundusze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fundusz PHARE – 2003, - Europejski Fundusz

¹ Baza danych dot. wyrobów zawierających azbest wynika z przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627), a baza danych o gospodarowaniu odpadami z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628).

	administracji publicznej w zakresie szczegółowych przepisów i procedur dotyczących azbestu ²		<p>Rozwoju Regionalnego,</p> <p>- Fundusz Spójności</p> <p>90 % tj. 1,35 mln zł budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego</p> <p>10 % tj. 0,15 mln zł fundusze:</p> <p>- Fundusz PHARE – 2003,</p> <p>- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,</p> <p>- Fundusz Spójności</p>
2.	<p>Oczyszczanie miejsc publicznych i wspieranie inicjatyw samorządu terytorialnego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oczyszczenie terenów i obiektów publicznych w gminach szczególnie zanieczyszczonych azbestem, po potwierdzeniu zagrożeń wynikami badań środowiska oraz oceną środowiskowego ryzyka - Wspieranie inicjatyw samorządu terytorialnego, zmierzających do konsekwentnego usuwania niebezpiecznych wyrobów oraz skutków ich szkodliwości dla mieszkańców i środowiska - Badania powietrza, gleby i wody zanieczyszczonych 	<p>580,00</p> <p>400,00</p> <p>100,00</p> <p>80,00</p>	<p>80 % tj. 464,00 mln zł fundusze jednostek samorządu terytorialnego i ekologiczne</p> <p>20 % tj. 116,00 mln zł Fundusz Spójności i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego</p> <p>jak wyżej</p> <p>jak wyżej</p> <p>jak wyżej</p>

² koszty szkoleń dla pracowników administracji wojewódzkiej, powiatowej i gminnej zostaną częściowo sfinansowane w ramach kosztów zaplanowanych w związku z wdrożeniem Dyrektywy Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów

	miejsc publicznych		
3.	Usunięcie wyrobów zawierających azbest	47 043,00	100 % właściciele obiektów ³
4.	Zwiększenie zatrudnienia o 47 250 osób.	170,00	63 % tj. 105,00 mln zł inwestorzy prywatni, 25 % tj. 45,00 mln zł Fundusz Pracy ⁴ 12 % tj. 20,00 mln zł Europejski Fundusz Socjalny
5.	Budowa składowisk odpadów azbestowych	340,00	140,00 mln zł fundusze ekologiczne, 80,00 mln zł budżety jednostek samorządu terytorialnego, 50,00 mln zł środki własne i kredyty, 70,00 mln zł Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ok. 20%)
6.	Działalność informacyjno-popularyzacyjna w mediach (telewizja, radio, prasa) nt. bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów ich usuwania oraz szkodliwości azbestu	60,00	45 % tj. 27,00 mln zł budżet państwa 45 % tj. 27,00 mln zł budżety jednostek samorządu terytorialnego, ok. 10% tj 6,00 mln zł Fundusz Spójności
7.	Monitorowanie realizacji programu	30,00	100 % budżet państwa
8.	Utworzenie ośrodka oceny ryzyka zdrowotnego i badań	4,00	100 % budżet państwa
9.	Koszty obsługi programu z wyłączeniem poz. 3 w tym: - ze środków publicznych - ze środków prywatnych - ze środków zagranicznych	1 189,00 821,15 155,00 212,85	w tym budżet państwa 65,15 mln zł
10.	Koszty obsługi „Programu...”	48 232,00	Uczestnicy „Programu...”

³ w tym, prywatni właściciele obiektów z wyrobami zawierającymi azbest

⁴ wspieranie zatrudniania bezrobotnych, szkolenia i refundacje opłat na rzecz ZUS

	ogółem łącznie z poz.3		
11.	Potrzeby kredytowe na obsługę prac usuwania wyrobów – ok. 70 % kosztów łącznie z poz. 3	32 930,00	Właściciele i banki

Źródło: „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, Rada Ministrów RP, 2002 r.

Program ten wśród źródeł finansowania działań mających na celu wdrożenia programu usuwania i unieszkodliwiania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest wymienia m.in. budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego, fundusze, fundusze ekologiczne, środki prywatnych inwestorów i właścicieli obiektów oraz kredyty bankowe.

Również II Polityka Ekologiczna Państwa w okresie perspektywicznym (do 2025 r.) jako priorytetowe kierunki polityki w zakresie ochrony powietrza określa m.in. pełną realizację zobowiązań dotyczących wyeliminowania lub ograniczenia produkcji i użytkowania wszystkich substancji i produktów zawierających niebezpieczne zanieczyszczenia powietrza, wynikających z wymogów międzynarodowych (metale ciężkie, trwałe zanieczyszczenia organiczne, substancje niszczące warstwę ozonową, azbest i niektóre inne).

Źródłem finansowania oczyszczania miejsc publicznych i wspierania inicjatyw samorządu terytorialnego w zakresie odpadów zawierających azbest mogą być: WFOŚiGW, NFOŚiGW i inne fundusze ekologiczne (w tym Powiatowe/Gminne Fundusze Ochrony Środowiska zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*). Opracowywanie programów usuwania wyrobów zawierających azbest oraz organizacja kampanii edukacyjnej w zakresie postępowania z odpadami azbestowymi (zwiększenie świadomości zarówno pracowników administracji publicznej, jak i mieszkańców w zakresie oddziaływania azbestu na zdrowie ludzi oraz przepisów i procedur dotyczących azbestu) to podstawowe zadania dla gminy w tym zakresie. Akcja edukacyjna powinna kłaść nacisk na informację o prawidłowym postępowaniu z materiałami azbestowymi, sposobach zabezpieczeń przed pyleniem, oraz prawidłowym postępowaniu ze zdemontowanymi materiałami.

Fundusze UE

1. Działanie 3.3 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) „Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne” – współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Celem tego działania jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawisku

wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast poprzez szybszy wzrost gospodarczy i wzrost zatrudnienia.

Gminy, które będą chciały uzyskać wsparcie w ramach tego działania na terenie, których znajdują się obszary miast wymagające rewitalizacji, muszą przygotować kilkuletnie Lokalne Programy Rewitalizacji.

Obszary miejskie poddawane rewitalizacji muszą zostać wyznaczone w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Programy te muszą być zgodne ze strategią rozwoju województwa i powinny być przekazane razem z wnioskiem aplikacyjnym EFRR - po uprzednim zatwierdzeniu uchwałą Rady Miasta - Urzędowi Marszałkowskiemu.

Inwestycje wdrażane w ramach Poddziałania 3.3.1. muszą wynikać z Lokalnych Programów Rewitalizacji i są to takie projekty, jak m.in. remonty lub przebudowa infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie ochrony środowiska na terenie zdegradowanych dzielnic miast, w tym: „wymiana elementów konstrukcyjnych zawierających azbest w budynkach publicznych (poza celami mieszkaniowymi) w przypadku, gdy nie wymaga to przebudowy całego obiektu i po spełnieniu wymagań przekazania powstałych odpadów zawierających azbest podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki takimi odpadami”. Poddziałanie 3.3.2. odnosi się analogicznie do projektów przewidzianych do realizacji na terenach przemysłowych i powojennych.

Beneficjentem Końcowym w ramach poddziałania 3.3.1 ZPORR może być gmina, miasto na prawach powiatu oraz następujące podmioty, których projekt został ujęty w Lokalnym Programie Rewitalizacji:

- a) spółki prawa handlowego oraz inne jednostki organizacyjne nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiadają podmioty wymienione w pkt 1 lub samorząd województwa,
- b) podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego, w których większość udziałów lub akcji posiada gmina lub miasto na prawach powiatu,
- c) podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych -dostarczające usługi użyteczności publicznej na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego pod warunkiem przestrzegania zasad pomocy publicznej określonych w przepisach odrębnych,
- d) organizacje pozarządowe nie działające w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszenia, fundacje oraz kościoły i związki wyznaniowe,
- e) spółdzielnie mieszkaniowe,

- f) jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, w szczególności policja, straż pożarna,
- g) szkoły wyższe,
- h) wspólnoty mieszkaniowe⁵.

Dofinansowanie projektów z EFRR w ramach poddziałania 3.3.1 wynosi:

- maksymalnie 75% wydatków kwalifikowanych,
- maksymalnie 50% wydatków kwalifikowalnych w przypadku projektów generujących znaczący zysk netto,
- maksymalnie 35% wydatków kwalifikowalnych w przypadku projektów w odniesieniu do których stosowane są zasady udzielania pomocy publicznej.

Dofinansowanie z krajowych środków publicznych:

- z budżetu państwa – Minister Gospodarki i Pracy (10% wydatków kwalifikowalnych) oraz zgodnie z zasadami ustalonymi przez danego dysponenta części budżetowej.

W ramach poddziałania 3.3.2 ZPORR Beneficjentem Końcowym może być:

1. Gmina, miasto na prawach powiatu, powiat.
2. Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.
3. Następujące podmioty, których projekt został ujęty w Lokalnym Programie Rewitalizacji:
 - a. spółki prawa handlowego oraz inne jednostki organizacyjne nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, w których większość udziałów lub akcji posiadają podmioty wymienione w pkt 1 i 2 lub samorząd województwa,
 - b. podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego, w których większość udziałów lub akcji posiada gmina lub powiat,
 - c. podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych dostarczające usługi użyteczności publicznej na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego pod warunkiem przestrzegania zasad pomocy publicznej określonych w przepisach odrębnych,
 - d. organizacje pozarządowe nie działające w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszenia, fundacje oraz kościoły i związki wyznaniowe,
 - e. spółdzielnie mieszkaniowe,
 - f. jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, w szczególności policja,

⁵ Dla projektów dotyczących konserwacji i renowacji fasad budynków oraz połaci dachowej, a także dla projektów dotyczących zagospodarowania budynków i przyległego otoczenia zgodnie z celami poddziałania (bez prowadzenia prac w indywidualnych mieszkaniach) - znajdujących się w rejestrze zabytków i pod warunkiem, że wiążą się one z tworzeniem stałych miejsc pracy.

- straż pożarna,
- g. szkoły wyższe,
- h. wspólnoty mieszkaniowe⁶.

Dofinansowanie z EFRR w ramach poddziałania 3.3.2 wynosi:

- maksymalnie 75% wydatków kwalifikowanych,
- maksymalnie 50% wydatków kwalifikowalnych w przypadku projektów generujących znaczący zysk netto,
- maksymalnie 35% wydatków kwalifikowalnych w przypadku projektów, w odniesieniu do których stosowane są zasady udzielania pomocy publicznej.

Dofinansowanie z krajowych środków publicznych:

- z budżetu państwa – Minister Gospodarki i Pracy (10% wydatków kwalifikowalnych) oraz zgodnie z zasadami ustalonymi przez danego dysponenta części budżetowej

2. Poddziałanie 2.4.4 Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO WKP) „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi” - współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Celem poddziałania 2.4.4 SPO WKP jest wsparcie działań inwestycyjnych służących zapewnieniu prowadzenia przez przedsiębiorstwa bezpiecznej gospodarki odpadami przemysłowymi wytwarzanymi w danych przedsiębiorstwach, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, których powstawaniu nie można zapobiec poprzez zmiany technologiczne.

W ramach tego poddziałania wspierane będą następujące inwestycje w przedsiębiorstwach wytwarzających odpady lub w spółkach powiązanych z tymi przedsiębiorstwami kapitałowo, powołanych w celu zapewnienia właściwej gospodarki odpadami w obrębie danej grupy kapitałowej:

- budowa, rozbudowa lub modernizacja instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów przemysłowych, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów, które mogą pełnić funkcje usługowe, zgodnie z krajowym, wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi planami gospodarki odpadami, dla położonych w pobliżu jednostek gospodarczych, które nie mogą uniknąć wytwarzania odpadów,

⁶ Dla projektów dotyczących konserwacji i renowacji fasad budynków oraz połaci dachowej, a także dla projektów dotyczących zagospodarowania budynków i przyległego otoczenia zgodnie z celami poddziałania (bez prowadzenia prac w indywidualnych mieszkaniach) - znajdujących się w rejestrze zabytków i pod warunkiem, że wiążą się one z tworzeniem stałych miejsc pracy.

- budowa, rozbudowa i modernizacja instalacji i urządzeń do odzysku, a w szczególności recyklingu lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych i poużytkowych, w tym po substancjach niebezpiecznych, wytwarzanych w danym przedsiębiorstwie lub grupie przedsiębiorstw,
- budowa, rozbudowa lub modernizacja instalacji do przekształcania odpadów w celu ułatwienia ich magazynowania i transportu oraz przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania,
- budowa, rozbudowa lub modernizacja instalacji do zbierania lub tymczasowego magazynowania odpadów, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
- budowa i modernizacja instalacji i urządzeń mających na celu ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów oraz urządzeń zapewniających właściwe ewidencjonowanie odpadów.

Samo usunięcie z terenu zakładu odpadów zawierających azbest nie kwalifikuje się do dofinansowania w ramach poddziałania 2.4.4. Możliwe jest dofinansowanie inwestycji służącej utylizacji azbestu – budowy składowiska spełniającego odpowiednie wymogi. Zwraca się jednak uwagę, że warunek utrzymania trwałości projektu wymaga, aby składowisko takie mogło przyjmować odpady zawierające azbest przez nie mniej niż 5 lat.

Działanie będzie bezpośrednio wspomagało realizację zobowiązań negocjacyjnych Polski w zakresie wdrażania dyrektyw z dziedziny ochrony środowiska, m. in. poprzez wspieranie przedsiębiorców na drodze do uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw przemysłowych poprzez dostosowanie infrastruktury do wymogów ochrony środowiska, a w rezultacie także wsparcie rozwoju gospodarczego w sektorach zależnych od stanu środowiska naturalnego jest bezpośrednią realizacją zasad trwałego, zrównoważonego rozwoju. Inwestycje wspierane w ramach niniejszego działania umożliwią czasowe zwiększenie zatrudnienia zarówno w sektorze budownictwa jak i doradztwa oraz kontroli. Po zrealizowaniu niektórych inwestycji powstaną dodatkowe, stałe miejsca pracy związane z obsługą infrastruktury.

Beneficjentem Końcowym (instytucją wdrażającą) działania 2.4 jest NFOŚiGW, zaś Ostatecznymi Odbiorcami (beneficjentami) są MSP i duże przedsiębiorstwa, ze szczególnym uwzględnieniem MSP, bez względu na formę własności, przy czym:

- wsparcie nie dotyczy przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w sektorach: rolnictwa, przetwórstwa spożywczego (podlegają one załącznikowi I TWE) oraz przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w tzw. sektorach wrażliwych i w sektorze rybołówstwa w zakresie pomocy regionalnej (zgodnie ze szczegółowymi regulacjami dotyczącymi pomocy państwa),
- w poddziałaniu 2.4.4. wsparcie nie będzie jednak udzielane podmiotom wykonującym usługi publiczne na zlecenie j.s.t.:

- w których większość udziałów lub akcji posiada j.s.t. lub inny podmiot od niej zależny - w szczególności spółka prawa handlowego, w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów,
- wybranym przez j.s.t. na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Realizacja działania 2.4 związana jest z udzielaniem pomocy publicznej. Finansowanie: wkład EFRR do 35% całkowitych kwalifikujących się wydatków. Współfinansowanie krajowe publiczne pochodzi ze środków NFOŚiGW i sięga maksymalnie różnicy pomiędzy dopuszczalnym poziomem pomocy publicznej w danym poddziałaniu oraz dopuszczalnym maksymalnym poziomem wsparcia z EFRR.

Przy identyfikacji projektów uprawnionych do uzyskania wsparcia finansowego oraz określaniu skali dopuszczalnej pomocy publicznej uwzględniane będą wytyczne w zakresie pomocy publicznej horyzontalnej na ochronę środowiska oraz pomocy regionalnej, a także ustalenia poczynione w trakcie określania okresów przejściowych w obszarze polityki konkurencji, wynegocjowane w Traktacie Akcesyjnym.

Pomoc publiczna będzie udzielana zgodnie ze szczegółowymi założeniami programów pomocowych notyfikowanych do Komisji Europejskiej. Maksymalna intensywność pomocy nie może przekroczyć 50% wydatków kwalifikowanych w przypadku dużych przedsiębiorców. W przypadku MSP, maksymalna intensywność pomocy jest powiększana o 15 punktów procentowych brutto. Projekty współfinansowane z innych środków publicznych, mogą być wspierane w ramach działania z zachowaniem poziomów pomocy publicznej przewidzianych we właściwych rozporządzeniach Rady Ministrów.

Podsumowanie

Osiągnięte w ostatnich latach wyniki w ochronie środowiska są w dużej mierze efektem stworzenia i skutecznego działania w Polsce zintegrowanego systemu finansowania ochrony środowiska. Opiera się on przede wszystkim na funduszach ekologicznych, gromadzących wpływy z opłat i kar ekologicznych płaconych przez podmioty gospodarcze za gospodarcze korzystanie ze środowiska (głównie za emisję zanieczyszczeń) oraz na współdziałającym z nimi Banku Ochrony Środowiska (BOŚ). Funkcjonowanie tego systemu polega na wspomaganiu, przede wszystkim preferencyjnymi pożyczkami i kredytami, środków własnych inwestorów. System uzupełniają środki pochodzące z budżetu centralnego i budżetów lokalnych, z różnego rodzaju fundacji ekologicznych, innych - poza BOŚ - banków komercyjnych oraz szeroko pojętej pomocy zagranicznej, realizowanej m.in. w formie ekokonwersji (głównie poprzez fundację EKOFUNDUSZ.).

System ten organizowany był przez kilka lat i nadal podlega ciągłej ewolucji. Wciąż poszerza się i różnicuje oferta funduszy ekologicznych i Banku Ochrony Środowiska. Powstają

nowe fundacje ekologiczne, w kredytowanie inwestycji proekologicznych włączają się następne banki oraz fundusze inwestycyjne, zmienia się zakres i formy pomocy zagranicznej.

Powszechne początkowo dotacje zastępowane są stopniowo przez pożyczki preferencyjne i dopłaty do kredytów bankowych. Poszerzeniu ulega też proces współpracy i współdziałania funduszy ekologicznych i banków.

Załącznik 8 Zasady i tryb udzielania pomocy finansowej w likwidacji wyrobów zawierających azbest z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na rok 2008

***Zasady i tryb udzielania pomocy finansowej w likwidacji wyrobów
zawierających azbest***

***z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w
Poznaniu***

na rok 2008

Na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150, Rozdział 4, Dział II, Tytuł VII) ustala się cele, zasady i tryb postępowania przy przyznawaniu i rozliczaniu środków finansowych z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na likwidację wyrobów zawierających azbest.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§1

Celem programu jest likwidacja wyrobów zawierających azbest do 2032 r. zgodnie z Krajowym Programem Usuwania Azbestu.

§2

Celem programu jest również pomoc usuwaniu wyrobów zawierających azbest, polegająca na demontażu lub odbiorze tych wyrobów z terenu nieruchomości należących do wnioskodawców.

§3

Likwidację wyrobów zawierających azbest koordynuje Powiat Poznański z siedzibą w Poznaniu.

§4

Użyte określenia „azbest”, „wyroby zawierające azbest” i „materiały zawierające azbest” oznaczają wyroby z azbestu rozumiane według przepisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 roku o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r nr 3 poz. 20 ze zm.).

Rozdział II

Osoby uprawnione do korzystania z pomocy finansowej

§5

1. Do korzystania ze środków finansowych zgromadzonych na realizację likwidacji wyrobów zawierających azbest uprawnione są osoby fizyczne zameldowane na terenie powiatu poznańskiego, które złożą wniosek do urzędu gminy właściwego według miejsca położenia nieruchomości na której znajdują się materiały i wyroby zawierające azbest.

2. Do korzystania ze środków finansowych, w przypadku niewykorzystania limitów dotacyjnych w danej gminie przez osoby określone w ust. 1, uprawnione stają się także osoby fizyczne niezameldowane na terenie powiatu poznańskiego oraz jednostki organizacyjne zaliczone do sektora finansów publicznych, posiadające nieruchomość na terenie gmin powiatu poznańskiego.

Rozdział III

Środki na dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest

§6

1. Środki na dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest pochodzą z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Starostwa Powiatowego w Poznaniu i funduszy gmin uczestniczących w programie likwidacji wyrobów zawierających azbest.
2. Środki zadeklarowane przez uczestników zadania w tys. złotych:

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: 657

Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: 300

Gmina Buk: 20

Gmina Czerwonak: 50

Gmina Dopiewo: 50

Gmina Kleszczewo: 30

Gmina Komorniki: 30

Gmina Kostrzyn: 20

Gmina Kórnik: 30

Gmina Luboń: 15

Gmina Mosina: 20

Gmina Murowana Goślina: 25

Gmina Pobiedziska: 20

Gmina Puszczykowo: 7

Gmina Rokietnica: 15

Gmina Stęszew: 10

Gmina Suchy Las: 30

Gmina Swarzędz: 40

Gmina Tarnowo Podgórne: 10

3. Procentowy udział poszczególnych funduszy w finansowaniu programu wynosi:
 - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu – 47,68 %
 - Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu – 21,77 %
 - fundusze gmin – 30,55 %
4. Środki finansowe zadeklarowane przez gminy na realizację programu likwidacji wyrobów zawierających azbest gminy przekażą na konto do Starostwa Poznańskiego przed jego rozpoczęciem, na podstawie zawartej umowy dwustronnej.
5. Jeżeli w ciągu roku nastąpi zmiana finansowania programu przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu – zasady i tryb udzielania pomocy finansowej mogą zostać zmodyfikowane.

Rozdział IV

Zasady udzielania dofinansowania.

§7

1. Dofinansowania w ramach Funduszy o których mowa w §6 udziela się na pisemny wniosek złożony we właściwym urzędzie gminy, na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszych zasad.
2. W urzędach gmin dokonuje się weryfikacji złożonych i wypełnionych wniosków.
3. Gmina ponosi prawną odpowiedzialność za ich poprawną weryfikację.

§8

1. Wnioski rozpatrywane będą według kolejności ich wpłynięcia do urzędu gminy i przekazywane sukcesywnie do Starostwa Poznańskiego.
2. Wnioski rozpatrywane będą przez gminy do wyczerpania limitów na dofinansowanie, przy czym ostateczny termin składania wniosków ustala się na dzień 30 września, a ich przekazania do Starostwa Poznańskiego na dzień 15 października 2008 roku.

§9

Dofinansowanie do kosztów usuwania (demontażu) wyrobów azbestowych i unieszkodliwiania wytworzonego odpadu azbestowego albo wyłącznie odbioru wyrobów azbestowych i ich unieszkodliwiania, przyznawane jest w wysokości 70% całościowych kosztów tych działań, przy 30% udziale własnym wnioskodawcy.

Rozdział V

Tryb udzielania pomocy finansowej

§10

Wnioski złożone w urzędach gmin są przekazane do Starostwa Poznańskiego w celu ich rozpatrzenia i ewentualnie realizacji.

§11

1. W razie jakichkolwiek wątpliwości przeprowadza się kontrolę stanu nieruchomości będącej przedmiotem wniosku.
2. Kontrolę przeprowadza upoważniony przedstawiciel gminy, na terenie której znajduje się nieruchomość.

§12

1. Po zweryfikowaniu wniosków i ich pozytywnym rozpatrzeniu, Powiat Poznański zawiera z wnioskodawcą umowę dofinansowania.
2. Czynności faktyczne związane z podpisaniem oraz dostarczeniem Starostwu Powiatowemu w Poznaniu podpisanej umowy dofinansowania z wnioskodawcą są wykonywane przez właściwą gminę.

§13

Zawarcie umowy jest podstawą przystąpienia wykonawcy do realizacji likwidacji wyrobów zawierających azbest.

§14

Wzór umowy, o której mowa w §12, stanowi załącznik nr 2 do niniejszych zasad i trybu udzielania pomocy finansowej.

Rozdział VI

Realizacja programu likwidacji wyrobów zawierających azbest

§15

1. Wykonawca prac związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu wyłoniony zostanie w drodze przetargu publicznego, zorganizowanego przez Starostwo Poznańskie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. nr 223 poz. 1655).
2. W skład siedmioosobowej komisji przetargowej wchodzi:
 - czterech przedstawicieli powołani przez Starostę Poznańskiego
 - przedstawicieli dwóch gmin, które są najdalej zaawansowane w likwidacji wyrobów zawierających azbest,
 - przedstawiciela Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

§16

1. Wnioskodawca zawiera z wyłonionym w drodze przetargu wykonawcą umowę cywilnoprawną na wykonanie prac związanych z likwidacją wyrobów zawierających azbest. Po przedstawieniu przez wykonawcę Powiatowi Poznańskiemu faktury VAT za ich wykonanie, Powiat Poznański pokrywa kwotę w wysokości 70% wynikającą z udziału własnego.
2. Faktura VAT może zostać wystawiona przez Wykonawcę po dokonaniu odbioru prac protokołem ostatecznego odbioru prac podpisanym przez przedstawiciela wykonawcy, wnioskodawcę i upoważnionego przedstawiciela gminy oraz po przedstawieniu karty przekazania odpadów na składowisko posiadające zezwolenie na unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

§17

Wnioskodawca zobowiązany jest, w zależności od charakteru wykonywanych robót, zgłosić je lub uzyskać na nie pozwolenie na budowę od Starosty Poznańskiego, jako organu administracji architektoniczno-budowlanej, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. nr 156 poz. 1118 ze zm.)

§18

1. O zakończeniu prac wykonanych zgodnie z umową wykonawca zawiadamia Powiat Poznański.
2. Wykonywanie prac podlega kontroli przez upoważnionego przedstawiciela gminy, na terenie której znajduje się nieruchomość.

Rozdział VII

Rozliczenie finansowe

§19

1. Dotacja przeznaczona na dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest, przekazana będzie przez Powiat Poznański bezpośrednio wykonawcy, po przedstawieniu przez niego faktur VAT na kwotę 70% całkowitych kosztów działań, o których mowa w §9.

2. Wykonawca przedstawia fakturę VAT także wnioskodawcy, zgodnie z postanowieniami wynikającymi z §16.
3. Przekazanie przez Powiat Poznański kwoty dofinansowania wykonawcy, zgodnie z ustaleniami zawartymi w ust. 1, nastąpi w terminie 14 dni, od dnia przedstawienia faktury VAT wraz z dokumentami, o jakich mowa w § 16 ust. 2.
4. Środki przekazane do Powiatu przez gminy na realizację programu likwidacji wyrobów zawierających azbest zgodnie z ustaleniami §6 ust. 3, a niewykorzystane w odniesieniu do poszczególnych gmin podlegać będą zwrotowi.

Rozdział VIII

Limit dofinansowania gmin w 2008 roku

§20

W gminach limit dofinansowania działań w ramach programu w 2008 roku wynika z deklaracji finansowania programu przez poszczególne gminy (30,55%) oraz procentowego udziału Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (47,68%) i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (21,77%).

§21

Ustala się limit dofinansowania programu w poszczególnych gminach. Podane kwoty są wyrażone w złotych:

1. Gmina Buk	– 65.463
2. Gmina Czerwonak	– 163.658
3. Gmina Dopiewo	– 163.658
4. Gmina Kleszczewo	– 98.195
5. Gmina Komorniki	– 98.195
6. Gmina Kostrzyn	– 65.463
7. Gmina Kórnik	– 98.195
8. Gmina Luboń	– 49.097
9. Gmina Mosina	– 65.463
10. Gmina Murowana Goślina	– 81.829
11. Gmina Pobiedziska	– 65.463
12. Gmina Puszczykowo	– 22.912
13. Gmina Rokietnica	– 58.917
14. Gmina Stęszew	– 32.732
15. Gmina Suchy Las	– 85.102
16. Gmina Swarzędz	– 130.926
17. Gmina Tarnowo Podgórne	– 32.732

Rozdział IX

Postanowienia końcowe

§22

Całkowitego rozliczenia programu likwidacji wyrobów zawierających azbest na rok 2008 należy dokonać do dnia 30 listopada 2008 roku.

Załącznik 9. Wzór wniosku dot. usunięcia azbestu

Wniosek

o dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest

1. Wnioskodawca

.....
.....

2. Adres wnioskodawcy

.....

Kod pocztowy Miejscowość

Gmina.....Telefon.....

PESEL NIP

3. Szczegółowy opis przedsięwzięcia (dokładne określenie nieruchomości z podaniem **numeru działki**, zakres prac objętych wnioskiem – demontaż z unieszkodliwieniem / unieszkodliwienie*)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Koszt realizacji przedsięwzięcia:

- ilość wyrobów azbestowych przewidywanych do demontażu i/lub unieszkodliwienia [powierzchnia (m²), masa** (kg)]

- demontaż c =[m²]

- unieszkodliwianie*** d =[kg]

- ustalona stawka za demontaż z unieszkodliwieniem 1m² eternitu wynosi a = zł/m²

- ustalona stawka za unieszkodliwienie 1 kg wyrobów azbestowych wynosi b = zł/kg

- całkowity koszt brutto przedsięwzięcia w złotych:

- demontaż $c(m^2) \times a(zł/m^2)$

..... =

- unieszkodliwianie $d(kg) \times b(zł/kg)$

..... =

- suma $S =$

• środki własne w złotych 30 % $s \times 0,3 =$

• wnioskowana kwota dotacji w złotych 70 % $s \times 0,7 =$

5. Uwagi i informacje dodatkowe

.....
.....
.....
.....

6. Uwagi gminy przyjmującej wniosek

.....
.....
.....
.....

.....
..... (data i podpis wnioskodawcy)

Uwaga!

W przypadku rezygnacji z realizacji zadania, prosimy o dostarczenie pisma w tej sprawie do właściwego urzędu gminy.

Wniosek należy złożyć w Urzędzie Miasta i Gminy.

Załącznik 10. Wzór wniosku zgłoszenia zamiaru budowy (wykonania robót budowlanych)

(miejscowość i data)

.....
Imię i nazwisko lub nazwa zgłaszającego

.....
(adres)

.....
(telefon)

**STAROSTWO POWIATOWE
W POZNANIU
ul. Jackowskiego 18, 60-509 Poznań**

**ZGŁOSZENIE ZAMIARU BUDOWY (WYKONANIA ROBÓT
BUDOWLANYCH)**

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2006r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zmianami) zgłaszam zamiar budowy (wykonania robót budowlanych)

.....
(należy tu określić rodzaj obiektu, zakres i sposób wykonania budowy lub robót budowlanych)

.....
.....
.....
na terenie /działce/ położonym /nej/ w
gmina przy ul.nr
nr ewidencyjny działki lub działek budowlanych

Do budowy zamierzam przystąpić w dniu

(Pouczenie: do wykonywania robót budowlanych można przystąpić jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego zgłoszenia, Starosta Poznański nie wniesie, w drodze decyzji sprzeciwu i nie później niż po upływie dwóch lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia).

.....
(podpis zgłaszającego)

W załączeniu:

1. oświadczenie o posiadanym prawie dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
2. szkice i rysunki oraz opis (rodzaj, zakres i sposób wykonywania) robót budowlanych
3. pozwolenia, uzgodnienia i opinie wymagane odrębnymi przepisami

UWAGA:

W przypadku realizacji ogrodzenia od strony drogi należy przedłożyć uzgodnienie lokalizacji zjazdu na posesję, dokonane z dysponentem drogi lub przedłożyć informację o wydanym pozwoleniu na budowę i zatwierdzonym projekcie zagospodarowania działki

4. projekt zagospodarowania działki lub terenu wraz z opisem (dot. budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt. 19 i 20)

Załącznik 11. Wzór wniosku oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane

**OŚWIADCZENIE O POSIADANYM PRAWIE DO
DYSPONOWANIA
NIERUCHOMOŚCIĄ NA CELE BUDOWLANE**

Ja, niżej podpisany (a)¹

.....,
(imię i nazwisko osoby ubiegającej się o wydanie pozwolenia na budowę albo osoby umocowanej do złożenia oświadczenia w imieniu osoby prawnej
ubiegającej się o wydanie pozwolenia na budowę)

Legitymujący (a) się

.....,
(numer dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość i nazwa organu wydającego)

urodzony (a)..... W,
(data) (miejsce)

zamieszkały (a)

.....,
(adres)

po zapoznaniu się z art. 32 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2006r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.),

oświadczam, że posiadam prawo do dysponowania nieruchomością oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działka (i) nrw obrębie ewidencyjnym w jednostce ewidencyjnej na cele budowlane, wynikające z tytułu:

1) własności;

2) współwłasności

.....,
(wskazanie współwłaścicieli – imię, nazwisko lub nazwa oraz adres)

oraz zgodę wszystkich współwłaścicieli na wykonywanie robót budowlanych objętych wnioskiem o pozwolenie na budowę z dnia,

3) użytkowania wieczystego

.....,

4) trwałego zarządu²⁾

.....,

5) ograniczonego prawa rzeczowego²⁾

.....,

- 6) stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienie do wykonywania robót i obiektów budowlanych²⁾

.....,

wynikające z następujących dokumentów potwierdzających powyższe prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane³⁾

.....

(inne)

Oświadczam, że posiadam pełnomocnictwo z dnia
..... **do reprezentowania osoby**
prawnej.....
upoważniające mnie

(nazwa i adres osoby prawnej)

do złożenia oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane w imieniu osoby prawnej. Pełnomocnictwo przedstawiam w załączeniu.⁴⁾

Świadomy odpowiedzialności karnej za podanie w niniejszym oświadczeniu nieprawdy, zgodnie z art. 233 Kodeksu karnego, potwierdzam własnoręcznym podpisem prawdziwość danych zamieszczonych powyżej.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis (y))

¹⁾ Jeżeli oświadczenie składa więcej niż jedna osoba, należy wpisać wszystkie osoby składające oświadczenie oraz ich dane.

²⁾ Należy wskazać właściciela nieruchomości .

³⁾ Należy wskazać dokument, z którego wynika tytuł do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

⁴⁾ Dotyczy wyłącznie osób posiadających pełnomocnictwo do reprezentowania osób prawnych.

Załącznik 12. Wzór załącznika nr 2 do Zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych

....., dnia.....

Wydział Administracji
Architektoniczno-Budowlanej
Starostwa Powiatowego w Poznaniu
ul. Jackowskiego 18

OPIS ZGŁASZANYCH ROBÓT BUDOWLANYCH

Przedmiotem zgłoszenia są następujące prace budowlane:

1. Demontaż m² eternitu z dachu/dachów* nieruchomości.
2. Unieszkodliwianie zdemontowanych wyrobów azbestowych przez składowanie na składowisku odpadów niebezpiecznych w Koninie i Wałbrzychu.
3.
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis)

* niepotrzebne skreślić

Załącznik 13. Wzór załącznika nr 3 do Zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych

....., dnia.....

Wydział Administracji
Architektoniczno-Budowlanej
Starostwa Powiatowego w Poznaniu
ul. Jackowskiego 18

Ja/My* niżej podpisany/ni*,
oświadczam/y*, że prace budowlane będące przedmiotem zgłoszenia, tj. demontaż
elementów zawierających azbest z dachu/dachów* nieruchomości, wykonywać będzie
firma,
która posiada wszystkie wymagane przez prawo zezwolenia umożliwiające wykonywanie
prac związanych z demontażem i unieszkodliwianiem wyrobów azbestowych.

.....

(podpis)

* niepotrzebne skreślić

Załącznik 14. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbestu na terenie Miasta i Gminy Buk

Informacje dotyczące azbestu – osoby fizyczne

Dane zawarte w tabeli podlegają ochronie w oparciu o ustawę o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 Nr 101 poz. 926 – tekst jednolity) z tego tytułu lokalizacja została ograniczona do nazwy miejscowości

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m2	Ilość	Uwagi
1.	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	200 300	pokrycie dachu chlewni – stan dobry pokrycie dachu stodoły – stan dobry
2.	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	108 40 120	wiata – stan b. dobry pokrycie garażu-stan dobry magazyn ogólny-stan dobry
3.	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	240 35	pokrycie dachu chlewni-stan dobry pokrycie dachu kurnika-stan dobry
4.	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	260 124 190 186	pokrycie dachu stodoły-stan dobry pokrycie dachu obory-stan dobry pokrycie dachu szopy-stan dobry pokrycie dachu budynku mieszkalnego-stan dobry
5.	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	40	pokrycie budynku gospodarczego-stan dobry
6.	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	220 51	pokrycie budynku gospodarczego-stopień uszkodzenia 10 % wiata-stopień uszkodzenia 10 %
7.	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m2	70	pokrycie dachu budynku mieszkalnego-wysoki stopień uszkodzenia
8.	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	108	pokrycie budynku gospodarczego-stan dobry
9	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	170 120 210 60	pokrycie dachowe szopo- garażu-stan dobry pokrycie dachowe budynku inwentarskiego-stan dobry pokrycie dachowe stodoły-stan dobry wiata-stan dobry
10	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	137,5	pokrycie dachowe budynku gospodarczego-stan dobry
11	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	200	pokrycie dachowe: chlewnia oraz budynki gospodarcze-stan dobry
12	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	82 52 14	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego-stan dobry pokrycie dachowe budynku gospodarczego-stan dobry pokrycie dachowe[wc, altany]-stan dobry
13	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	302	pokrycie dachowe budynków gospodarczych-stan dobry
14	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	55	pokrycie dachowe chlewni-stan dobry
15	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	123,7	pokrycie dachowe chlewni-stan dobry
16	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	36 154 34,92 36	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego-stan dobry pokrycie dachowe budynku gospodarczego-stan dobry pokrycie dachowe budynku inwentarskiego-stan dobry pokrycie dachowe kurnika-stan dobry
17	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	600	pokrycia dachowe budynków inwentarskich[obora, chlewnia]-stan dobry
18	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	700	pokryci dachowe budynków inwentarskich[obora, chlewnia]-stan dobry pokrycia dachowe budynków gospodarczych[stodoła, szopa]-stan dobry
19	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	300	pokrycia dachowe budynków gospodarczo-inwentarskich- tan dobry
20	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	220	pokrycie dachowe budynku inwentarskiego oraz wiaty-stan dobry
21	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	75	pokrycie dachowe budynku gospodarczego-stan dobry

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m ²	Ilość	Uwagi
22	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	480	pokrycie dachowe budynku gospodarczo-inwentarskiego- stan dobry
23	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	320 50	pokrycie dachowe budynku inwentarskiego- pokrycie dachowe budynku gospodarczego[szopa]-stan dobry
24	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	140 152	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego pokrycie dachowe budynków gospodarczych[stodoła, szopa] stan zużycia 20 %
25	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	120	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego- stan dobry
26	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	80	Pokrycie dachowe budynku gospodarczego[szopa]-stan zużycia 50 %
27	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	460 610 170	pokrycia dachowe budynków: a)stodoły b)chlewni c)garażu stan dobry
28	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	440	pokrycie dachowe budynku gospodarczego[stodoły]-stan dobry
29	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	150 300 200	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego stan dobry pokrycie dachowe budynku gospodarczego i szopy – stan dobry zmagazynowane – stan dobry
30	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	100 288	pokrycie dachowe: stan dobry a)garażu b)stodoły
31	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	220	pokrycie dachowe chlewni- stan dobry
32	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	800 1000 400 500	pokrycia dachowe budynków: stan dobry a)obory b)paszarni c)stodoły d)wiaty
33	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	100 35	pokrycie dachowe: stan dobry a)magazyn zbożowy b)wiaty
34	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	700	pokrycie dachowe chlewni- stan dobry
35	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	239	pokrycie dachowe chlewni- stan dobry
36	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	290	pokrycie dachowe stodoły- stan dobry
37	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	467,5 660 199 55	pokrycia dachowe- stan dobry a)chlewni b)magazynu c)budynku gospodarczego składowane- stan dobry
38	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	52	pokrycie dachowe chlewni- stan dobry
39	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	384 220 151 77 55	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)mieszkalnego b)stodoły c)szopy d)kurnika e)wiaty
40	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	192 72	pokrycie dachowe budynku inwentarsko- składowego - stan dobry wiaty- stan dobry
41	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	158 106	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)stodoły b)stodoły
42	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	462 160	pokrycie dachowe chlewni- stan dobry pokrycie dachowe budynku magazynowego[szopy]: stan średni
43	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	930 410	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)kurnika b)magazynów

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m ²	Ilość	Uwagi
44	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	225 195 80	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a) chlewni b) gospodarczego c) magazynu[szopy]
45	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	81 140 65	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a) chlewnia b) garaż c) budynek wielofunkcyjny
46	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	98 20	pokrycie dachu budynku gospodarczego zepsute i zmagazynowane
47	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	300 240 144	pokrycie dachowe budynków: stan średni stodoła, chlewnia, szopa
48	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	80 40	pokrycie dachowe budynków: stan dobry garaż, budynki gospodarcze
49	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	200 104	pokrycie dachowe budynków: stan bardzo dobry budynek gospodarczy garaż
50	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	100	pokrycie dachowe budynku gospodarczego stan średni
51	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	48	pokrycie dachowe budynku gospodarczego stan dobry
52	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	516 16	pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek gospodarczy, altana
53	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	250	pokrycie dachowe budynku mieszkalno – gospodarczego stan dobry
54	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	144 160 18	pokrycie dachowe budynków: stan dobry dom mieszkalny, stodoła, garaż
55	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	200	pokrycie dachu budynku stodoła-chlewni stan dobry
56	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	222 266 110	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry chlewnia, oboro-stodoła szopo-garaż
57	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	130 40	pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek mieszkalny, budynek gospodarczy
58	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	720	pokrycie dachowe budynków: chlewnia, wiata, dom stopień zużycia 30%
59	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	364 112 80	pokrycie dachowe budynków: stan dobry stodoła-wiata, garaże z poddaszem, garaż
60	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	252	pokrycie dachowe stodoła-chlewni stan dobry
61	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	160 40 30	pokrycie dachowe budynków : stan dobry inwentarski budynek, wiata, szopa
62	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	120	pokrycie dachowe chlewni stan zużycia – 35%
63	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	260	pokrycie dachowe stodoły stan dobry
64	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	140 300 100	pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek mieszkalny, stodoła, wiata
65	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	130 102 70 84	pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek mieszkalny, chlewnia, budynek gospodarczy, szopo-garaż
66	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Żegowo	m ²	60 12	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a) budynek inwentarski chlewnia b) magazyn nawozów
67	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Żegowo	m ²	80 400 70 50	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a) garaż b) obora i stodoła c) magazyn d) szopa
68	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wygoda 1	m ²	142,4	Pokrycie dachowe budynków gospodarczo-inwentarskich stan zużycia: 32 %

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m ²	Ilość	Uwagi
69	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Żegowo	m ²	420	pokrycie dachowe budynków: stan dobry [stodoła, szopa]
70	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Żegowo	m ²	72	pokrycie dachowe budynku o wysokości powyżej 2,20 m; stan bardzo dobry
71	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wysoczka	m ²	126 245	pokrycie dachowe budynków a)stodoły: stan średni b)szopo-garażu: stan dobry
72	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wygoda	m ²	145	pokrycie dachowe wiaty: stan dobry
73	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Żegowo	m ²	250	pokrycie dachowe budynków gospodarczo-inwentarskich: stan dobry
74	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Żegowo	m ²	180 240 264 200	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)budynek mieszkalny b)stodoła c)chlewnia d)szopa
75	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	19,64	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
76	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	30	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
77	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	140 144	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)budynek gospodarczy b)szopa
78	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	120	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan średni
79	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	600	pokrycie dachowe budynków[gospodarczo- inwentarskich oraz mieszkalnego]bez określenia stopnia uszkodzenia
80	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	27,95	pokrycie dachowe budynku gospodarczego[brak określenia stanu zużycia]
81	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	17,46	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
82	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	200	pokrycie dachowe na stodole: 10 % zużycia
83	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	20	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
84	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	20	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
85	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	25	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
86	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	200	pokrycie dachowe budynków gospodarczo-inwentarskich; stan dobry
87	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	18	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: uszkodzone
88	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	17,64	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan średni
89	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	17,74	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan średni
90	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	25	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan średni
91	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	17,64	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan średni
92	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	18	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
93	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	33	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
94	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	24	Pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan średni
95	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	50 174 25	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)chlewnia b)szopa c)wiata
96	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	70 137 90 150	Pokrycie dachowe budynków: a)garaż-29 % zużycia b)szopa-50 % zużycia c)chlewnia-50 % zużycia d)obora-50 % zużycia
97	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	112 128	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)szopa b)chlewnia
98	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	120	Pokrycie dachowe budynku mieszkalno-gospodarczego: stan średni
99	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	49	Pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
100	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	238	Pokrycie dachowe budynku inwentarskiego-chlewni: stan dobry
101	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz	m ²	16,74	Pokrycie dachowe budynku gospodarczego stan zły
102	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	130 430 300	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek mieszkalny, budynki inwentarskie, garaże

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m ²	Ilość	Uwagi
103	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	20	Pokrycie dachowe kurnika stan dobry
104	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	310	Pokrycie dachowe chlewni stan dobry
105	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	35 552 46 47 150	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry garaż, budynki inwentarskie, paszarnia, parownik, budynek mieszkalny
106	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	300 70	Pokrycia dachowe budynków: stan dobry stodoła, chlewnia
107	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	200 288 102 96	Pokrycia dachowe budynków: stan dobry stodoła, chlewnia, szopa, garaż
108	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	250 90	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry chlewnia, garaż
109	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	67	Pokrycie dachowe budynku mieszkalnego stan dobry
110	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	804	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynki gospodarskie, budynek inwentarski
111	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	500	Pokrycie dachowe budynków: stodoła, chlewnia, garaż stopień uszkodzeń – 40%
112	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	200	Pokrycie dachowe budynków gospodarskich stan średni
113	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	145 18 65 80 40	Pokrycie dachowe budynków: stan bez uszkodzeń budynek mieszkalny, szopa, stodoła, chlew, garaż
114	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	380 258 72 192 144 80	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry stodoła, wiata, chlewnia, garaż, dom plyty zmagazynowane – stan 10% uszkodzenia
115	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	200	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry chlew, budynki gospodarcze
116	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	57,75	plyty składowane stan dobry
117	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	90 90	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek mieszkalny, obora
118	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	205	Pokrycie dachowe budynku stan dobry
119	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	300	Pokrycie dachowe chlewni stan dobry
120	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	340 70 150 180	Pokrycie dachowe budynków: stan bardzo dobry stodoła, obora, garaż, wiata
121	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	280 250	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek gospodarski i stodoła, budynek mieszkalny
122	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	631	Pokrycie dachowe budynków stan dobry
123	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	21 20	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry garaż, budynek mieszkalny
124	plyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwa	Dakowy Suche	m ²	90	Posadzka w domu jednorodzinnym stan dobry

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m ²	Ilość	Uwagi
125	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	72 128 148 47	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek mieszkalny, chlewnia, stodoła, szopy
126	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	220 69 69 179	Pokrycie dachowe budynków: stan bardzo dobry chlewnia, garaż, garaż, budynek mieszkalny
127	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	150	Pokrycie dachowe garażu stan dobry
128	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	229,6 144,3 38,5 280,5	Pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek mieszkalny, garaż, kurnik, plyty zmagazynowane, stan dobry
129	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	181,5 44 130	pokrycie dachowe budynków: stan dobry stodoły, chlewni budynku mieszkalnego
130	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	100 120 70 60	pokrycie dachowe budynków: stan średni stodoła, chlewnia, szopa, garaż
131	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	217,4	pokrycie dachowe budynku inwentarskiego stan dobry
132	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	322 60	pokrycie dachowe budynków: stan dobry chlewnia, szopa
133	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kalwy	m ²	4 864	pokrycie dachowe budynków inwentarskich: stan średni
134	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kalwy	m ²	243	pokrycie dachowe budynku gospodarczo-inwentarskiego: stan średni
135	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kalwy	m ²	121	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
136	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin	m ²	184 40 72 156	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)inwentarskiego b)wiaty c)szopy d)mieszkalnego
137	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin	m ²	252	pokrycie dachowe budynków: 40 % zużycia a)stodoły b)chlewni c)magazyn
138	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin	m ²	1000	pokrycie dachowe budynków gospodarczo- inwentarskich; stan dobry
139	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin	m ²	477	pokrycie dachowe budynków gospodarczo- inwentarskich: stan dobry
140	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin	m ²	160 200 576 324	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)domu b)chlewni c)garażu i wiaty d)stodoły i chlewni
141	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin	m ²	659	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)stodoły b)chlewa
142	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin	m ²	380 360 120 80 80	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)domu b)chlewni c)stodoły d)garażu e)wiaty
143	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin	m ²	550	pokrycie dachowe budynku gospodarczo-inwentarskiego: stan średni
144	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin	m ²	334 440	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)stodoły b)chlewni
145	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobra	m ²	40 40	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)wiaty b)gospodarczego
146	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wielkawieś	m ²	260 138	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)stodoły b)garażu
147	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wielkawieś	m ²	152	pokrycie dachowe budynków gospodarczych: stan dobry
148	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wielkawieś	m ²	1500	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)stodoły b)wiaty

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m2	Ilość	Uwagi
149	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wielkowieś	m ²	500 300	pokrycie dachowe budynków: bez uszkodzeń a)obory b)garażu
150	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wielkowieś	m ²	394	pokrycie dachowe chlewni: stan dobry
151	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	91,14 56,24	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)mieszkalnego b)chlewni
152	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	35	pokrycie dachowe zabudowań gospodarczych: stan dobry
153	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	70 38	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)mieszkalnego b)gospodarczego
154	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	30	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
155	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	240	pokrycie dachowe budynków gospodarczych: stan dobry
156	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	75 75	pokrycie dachowe budynków: 10 % uszkodzeń a)mieszkalnego b)chlewu
157	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	80	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego; 10 % uszkodzeń
158	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	70	pokrycie dachowe budynku gospodarczego[brak określenia stopnia uszkodzenia]
159	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	36	pokrycie dachowe budynku gospodarczego : brak uszkodzeń
160	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	270	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
161	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	350 250	pokrycie dachowe budynków: stan bardzo dobry a)chlewni b)wiaty
162	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	104	pokrycie dachowe domku letniskowego, garażu i budynku gospodarczego
163	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	64	pokrycie dachu domku letniskowego: stan dobry
164	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	160 40	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)mieszkalnego b)gospodarczego
165	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	94	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego; 47 % uszkodzeń
166	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	212 431	pokrycie dachowe budynków: 10 % uszkodzeń a)domu katolickiego b)gospodarczego
167	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	60	pokrycie dachowe budynku gospodarczego[szopy]: stan dobry
168	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	150 120	a)pokrycie dachowe budynku gospodarczego[szopy]: stan b. dobry b)zmagazynowane[nowe]
169	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	150	pokrycie dachowe garaży: stan dobry
170	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	600	pokrycie dachowe budynków: stan dobry stodoła, stajnia, chlewnia, wiata
171	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	48	pokrycie dachowe budynku gospodarczego stan dobry
172	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	11,6	pokrycie dachowe ½ budynku mieszkalnego stan dobry
173	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	25	pokrycie dachowe garażu i szopki stan zły – płyty są częściowo uszkodzone
174	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	130 104	pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek mieszkalny, pomieszczenia gospodarcze
175	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	39,6 79,2 93,0 20,8 34,0	pokrycie dachowe budynków: stan dobry pomieszczenia gospodarcze, garaże, garaże, zadaszenia przy budynku mieszkalnym, szopa
176	płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	116,5	pokrycie dachowe budynku gospodarczego stan dobre

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m2	Ilość	Uwagi
177	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	9,0 10,0	pokrycie dachowe budynków: stan dobry wiata do rowerów zadaszenie przy altanie działkowej
178	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	15	pokrycie dachowe części budynku mieszkalnego stan dobry
179	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	87 33	pokrycie dachowe budynków: stan bardzo dobry budynek mieszkalny, pomieszczenie gospodarcze
180	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	200	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego stan dobry
181	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobra	m ²	872	pokrycie budynków gospodarczych stan średni
182	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobra	m ²	427	pokrycie dachowe budynków: stan dobry stodoła, b) budynek inwentarski
183	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobra	m ²	110 48 22	pokrycie dachowe budynków: stan dobry budynek mieszkalny, garaż, szopa
184	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobra	m ²	435 555 790	pokrycie dachowe budynków: stodoła – stan zużycia 73% chlewnia – stan zużycia 37% szopa – stan zużycia 17%
185	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobra	m ²	264 132 192	pokrycie dachowe budynków stodoła – uszkodzone 10% garaż, szopa: stan dobry chlew: stan dobry
186	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Pawłówko	m ²	220	pokrycie dachowe budynku inwentarskiego: stan dobry
187	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Pawłówko	m ²	200	pokrycie dachowe garażu: stan dobry
188	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Pawłówko	m ²	420 420 212	pokrycie dachowe budynków: brak uszkodzeń a)obory stodoły garażu
189	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Pawłówko	m ²	600	pokrycie dachowe budynków[chlewni oraz mieszkalnego]: stan dobry
190	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Pawłówko	m ²	120 500 968 180	pokrycie dachowe budynków : stan dobry a)mieszkalnego b)obory c)wiata d)szopy
191	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Pawłówko	m ²	883	pokrycie dachowe budynku inwentarskiego: stan dobry
192	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wiktorowo	m ²	240 120 40 48 20	pokrycie dachowe budynków: a)stodoły: zużycie 32 % b)obory: zużycie 21 % c)garażu: zużycie 33 % d)garażu: zużycie 48 % e)garażu: zużycie 7 %
193	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wiktorowo	m ²	520 300 380	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)oboro- chlewni b)stodoły c)garaży
194	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wiktorowo	m ²	811	pokrycie dachowe budynków gospodarczych: stan dobry
195	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wiktorowo	m ²	260	pokrycie dachowe stodoły: stan dobry
196	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieśle	m ²	95 11	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)mieszkalnego b)gospodarczego
197	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieśle	m ²	21	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
198	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wielkawieś	m ²	400 280	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)stodoły i obory b)wiaty i szopy
199	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	35 30	pokrycie dachowe budynków: stopień zużycia 12 % a)chlewni b)garażu
200	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	300	pokrycie dachowe chlewni: stan dobry
201	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	450	pokrycie dachowe obory: stan dobry
202	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	190 88	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)mieszkalnego b)gospodarczego
203	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	70 50 50	pokrycie dachowe budynków: stan dobry a)chlewni b)szopy c)garażu
204	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	50	pokrycie dachowe, budynek gospodarczo-garażowy: stan dobry
205	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	130	pokrycie dachowe, budynek gospodarczy: stan bardzo dobry

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m ²	Ilość	Uwagi
206	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	116 132 42	pokrycie dachowe budynków: stan dobry garaż obora kurnik
207	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	62	pokrycie dachowe chlewa: stan dobry
208	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	170 220 16 42	pokrycie dachowe budynków: stan dobry inwentarskiego gospodarczego (stodoła) kurnik gospodarczy (szopa)
209	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	100 200	pokrycie dachowe budynków: zużycie 50 % budynek mieszkalny chlewnia
210	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	264 270 45	pokrycie dachowe budynków: stan średni obora chlewnia garaż
211	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche	m ²	80 120	pokrycie dachowe budynków: stan dobry stodoła inwentarska
212	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Sznyfin 12	m ²	60 60 380	pokrycie dachowe budynków: stan dobry mieszkalny chlewnia gospodarczy
213	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	60 12 35 8	pokrycie dachowe budynków: stan dobry chlewnia spichlerz wiata garaż
214	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	99 50	pokrycie dachowe budynków: stan dobry chlew szopa
215	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	360 110	pokrycie dachowe budynków: stan b. dobry chlewnia wiata
216	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce	m ²	240 240	pokrycie dachowe budynków: stan dobry chlewnia stodoła
217	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Żegowo 13	m ²	80	pokrycie dachowe 4 silosów do kisonki: uszkodzone w 70 %
218	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wielkawiś	m ²	280 240	pokrycie dachowe budynków: stan dobry garaż stodoła
219	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wiktorowo 11	m ²	468 290 85	pokrycie dachowe budynków: stan dobry obora stodoła garaż
220	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Otusz 16	m ²	105 34	pokrycie dachowe budynków: stan dobry chlewnia garaż
221	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	160 72 120 80	pokrycie dachowe budynków: stan średni dom przybudówka do domu garaże szopa
222	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieśle	m ²	89 11	pokrycie dachowe budynków: stan dobry mieszkalny inwentarski (chlew)
223	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	80	pokrycie dachowe budynku : stan dobry
224	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	150	pokrycie dachowe budynku gospodarczego: stan dobry
225	plyty azbestowo-cementowa płaska stosowana w budownictwie	Buk	m ²	155 35	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego: stan dobry pokrycie dachowe garażu: stan dobry
226	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	10	pokrycie dachowe garażu: stan dobry
227	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	196 264 264	pokrycie dachowe budynków: stan dobry mieszkalny stodoła szopa
228	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	432 255 182	pokrycie dachowe budynków: stan dobry inwentarski garaż/ wiata wiata
229	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	70 192	pokrycie dachowe budynków: stan dobry inwentarski stodoła

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary m ²	Ilość	Uwagi
230	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	105	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego: stan dobry
231	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobieżyn	m ²	336	pokrycie dachowe stodoły: stan dobry
232	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieśle	m ²	24 16,5	pokrycie dachowe budynków: stan zły szopa garaż
233	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieśle	m ²	20	pokrycie dachowe budynku inwentarskiego (chlew): stan średni
234	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieśle	m ²	149 11	pokrycie dachowe budynków: stan dobry mieszkalny chlew
235	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieśle	m ²	25	pokrycie dachowe budynku inwentarskiego (chlew): stan dobry
236	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wielkawieś	m ²	150	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego: stan dobry
237	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Buk	m ²	110	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego: stan dobry
238	plyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo	m ²	125	pokrycie dachowe budynku mieszkalnego: stan dobry

Dział 4. Informacje dotyczące azbestu - właściciel Miasto i Gmina Buk.

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary	Ilość	Uwagi
1.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Niepruszewo, ul. Starowiejska 19 (budynek po byłym ZUS - ie) nr działki 157/1, KW 40249	m ²	40	Zadaszenie budynku – nad schodami Stan zużycia 50%
2.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wielkawieś (AMT) nr działki 377/8, KW 29390	m ²	600	Magazyn – pokrycie dachu Stan dobry
3.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szewce – Budynek OSP nr działki 272, KW 37917	m ²	70	Budynek OSP – pokrycie dachu Stan dobry
4.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dakowy Suche – Klub Rolnika nr działki 337/2, KW 38547	m ²	450	Klub Rolnika – pokrycie dachu Stan dobry